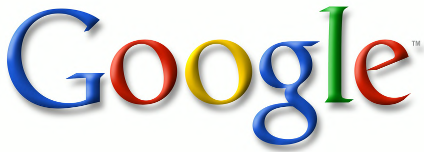

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

751p
W475

YD 13324

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

751p
W475

XXXIX. ROČNÍ ZPRÁVA

CÍS. KRÁL.

AKADEMICKÉHO GYMNASIA

V PRAZE.

PODÁVÁ ŘEDITEL ÚSTAVU

ANTONÍN TRUHLÁŘ

NA KONCI ŠKOLNÍHO ROKU

1902—1903.

V PRAZE.

Knihtiskárna B. Stýbla. — Nákladem vlastním.

1903.

UNIV. OF
CALIFORNIA

K. Wenig

Isokratův a Demosthenův

XXXIX. ROČNÍ ZPRÁVA

UNIV. OF CALIFORNIA

CÍS. KRÁL.

AKADEMICKÉHO GYMNASIA

V PRAZE.

PODÁVÁ ŘEDITEL ÚSTAVU

ANTONÍN TRUHLÁŘ

NA KONCI ŠKOLNÍHO ROKU

1902—1903.

V PRAZE.

Knihtiskárna B. Stýbla. — Nákladem vlastním.

1903.

UNIV. OF
CALIFORNIA

Isokratův a Demosthenův poměr k Makedonii.

Studie od Dr. K. Weniga.

Kritik E. Hennequin v polemice proti soustavě Tainově (Vědecká kritika, v překladu F. V. Krejčího, str. 65.) uvádí mezi jinými Isokrata a Demosthena za důkaz, že mužové náležející témuž národu, téže době, témuž prostředí i téže končině představují často duševní charakter naprosto různý. Právem postavil Hennequin oba tyto muže jako kontrasty proti sobě, jsouť vskutku dva protivné sobě poly povahami, způsobem řečnění a zvláště názory politickými. Jaký rozdíl jest mezi nimi již co do způsobu působení! Isokrates byl učitelem řečnictví, života politického nikdy se neúčastnil, nýbrž názory své šířil jen s kathedry. Demosthenes však celý život ztrávil ve víru veřejného života, brzy na soudu, brzy ve sněmu. Isokrates byl politik čistě theoretický, Demosthenes praktický.

Následky toho objevují se u obou zcela patrně tehdy, když pokoušeli se o uskutečňování svých myšlenek. Tu objevuje se převaha Demosthenova zakládající se na zkušenostech a dobré znalosti života. Výslovně však budiž podotknuto, že platí tato charakteristika jen pro způsob, jakým mužové ti usilovali o realisování svých idejí. Neboť posuzujeme-li střízlivě jich idealy, nevím, můžeme-li nazvati Demosthena, který tolik podceňoval moc Filippovu a pak Alexandrovu, politikem realním. Pravou realní politiku hájil a zastával tehdy Fokion, který jak životopisec jeho Plutarch (Fokion 8.) praví: *ἐπολιτεύετο ἀεὶ πρός εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν*, a proto vždy vyhledával mír s Filippem. Také Isokrates byl přízniv Filippovi, ale z důvodů zcela jiných. Jeho nevedlo do tábora makedonského jako Fokiona přesvědčení, že boj s mocí makedonskou při tehdejším stavu obce je počínáním marným, nýbrž naděje, že Filippos uskuteční jeho ideal: že smíří všechny Helleny a v čele jich vytáhne proti barbarům, Peršanům. Tak dospěli Fokion a Isokrates na základě různých předpokladů k stejnému závěru: smír s Makedonií jest nutný!

Zcela opačné stanovisko než tito mužové zastával však Demosthenes, který až do posledního dechu byl odpůrcem všeho makedonského. Pokusme se tedy stručně vysvětliti aspoň některé z motivů, na jichž základě vyvinuli se Demosthenes a Isokrates po stránce politické v ta-

775985

kové kontrasty, tento v nadšeného ctitele Filippova, onen v jeho úhlavního nepřítele.

Hned předem bych podotkl, že Hennequin neprávem považuje Demosthena a Isokrata za muže téže doby, téhož prostředí. Oba byli sice vrstevníky, ale jen následkem neobyčejně vysokého věku Isokratova. Isokrates narodil se r. 436, Demosthenes r. 383. Byl tedy Isokrates o půl. století starší, a představoval při své konservativnosti zcela jinou generaci, jiné prostředí myšlenkové, jinou dobu. Isokrates kotvil v zcela jiném ovzduší myšlenkovém než Demosthenes. Byl vychován ještě v století slavných bojů řeckých proti Peršanům, žil v ovzduší prosyceném čerstvým ještě nepřátelstvím k tomuto starému nepříteli, byl svědkem nových srážek mezi oběma národy. Zažil válku peloponnéskou, v níž nesvornost řecká slavila orgie. Viděl těžké následky této dědičné vady Řecka a s bázní sledoval vzmáhající se v Helladě vliv perský, který vrcholil v míru Antalkidově. Není tedy divu, že hlavně dvě ideje cele ho zaujaly: smír mezi Řeky a odvetný boj proti Peršanům! Nové poměry, které vytvářely charakter Demosthenův, zastaly ho tedy již jako muže s myšlenkovým vývojem hotového, v názorech svých uceleného, který s konservativností věku svému přirozenou lpěl na ideálech svého mládí. Tím, myslím, vysvětluje se také mezi jiným, proč byl in politicis mezi oběma muži tak veliký rozdíl. Všimněme si však i jiných okolností, které tento rozdíl zvětšovaly.

Vyložil jsem v článku: Isokratův panhellenismus (Listy filologické, 1903, str. 101 n.), že Isokrates bojoval proti Peršanům jako Řek proti barbarům. Pokládalť je za národ inferiorní. Přesvědčení to bylo mezi Řeky zakořeněno všeobecně, takže sám Aristoteles je přijal za své. Také Demosthenes nezapře v tom ohledu Řeka, zvláště v prvním období svého vývoje. Uvádí mnohé vlastnosti barbarů, jež svědčí o jich inferioritě, na př. že jsou podlézaví a zbabělí (*κατὰ Μειδίου* 106), lživí a křivopřísežní (*περὶ τῶν συμμοριῶν*' 39) atd. (Viz též A. Hug: Studien aus dem classischen Alterthum, I. Heft, str. 60 n.) Dospívá pak k závěru: pro Helleny hodí se jen volná ústava, pro barbary jen despotie. Hellenové mají tedy míti nadvládu nad barbary a nikoli naopak. (*Ὀλυνθιακός*, III, 24.)

Tolik o theorii obou řečníků, v níž oba se shodují. V praksi naproti tomu oba velmi se liší. Isokrates obrátil ostří svých názorů proti Peršanům, Demosthenes proti Makedoncům. Zdá se tedy, že oba řečníci v provádění theorií svých nebyli dosti důsledni a že proti barbarům spojovali se s jinými barbary. Plně stíhá tato výtka Demosthena, neboť on hledal spolku se zřejmými barbary, s Peršany. Žádal na př. r. 341 krále Artaxerxa za pomoc proti Filippovi, avšak dostalo se mu odpovědi málo laskavé: (Aischines, *κατὰ Κτησιφῶντος*, 238) *ἐγὼ ὑμῖν χρυσίον οὐ δώσω: μή με αἰτεῖτε· οὐ γὰρ λήψεσθε*. (Viz Beloch: Griechische Geschichte, II., str. 548 n.) Po bitvě u Chaironeie pomýšlel Demosthenes zase na

spolek s Persií. Tehdy byli Peršané myšlence jeho přístupnější, neboť počali se obávati říše makedonské, nebezpečně vzrůstající. Proto posláni byli vyslanci do Řecka, aby podněcovali Řeky proti Alexandrovi. V Athenách byli sice z obavy před Alexandrem odmítnuti, ale zanechali značný obnos v rukou Demosthenových, aby ho užito bylo dle uznání v zájmu královȩ. (Beloch, II. 619.) Nemůžeme tedy Demosthena ušetřiti výtky, že dovolával se pomoci perské a obnovoval tím neblahé intervence králů perských, z nichž vzcházela Řekům vždy jen škoda.

Isokratovi toho druhu výtka nemůže býti činěna, dokud není rozřešena sporná dosud otázka, ke kterému kmeni nutno přičísti Makedonce. Novější bádání kloní se více k názoru, že Makedonci byli kmen hellenský nebo s Řeky spřízněný. Bylo-li tomu tak, pak mohl ovšem Isokrates vzrůst říše makedonské považovati za vzmáhání se národa spřízněného a za příspěvek k sesílení celého kmene hellenského, prospěšný k potírání barbarů asijských. Naproti tomu Demosthenes, považuje Makedonce za barbary, hlásá proti nim boj za národní neodvislost jakožto proti nejbližším a nejnebezpečnějším barbarům. (Viz Hug, str. 67.) Bylo-li toto stanovisko Demosthenovo správné, nelze nám nyní rozhodnouti. Nicméně bylo by chybno klásti na tuto okolnost u Demosthena přílišnou váhu. Demosthenes byl v té příčině jaksi modernější, a příčiny, které ho stavěly proti Filippovi, byly jiné. U Isokrata však právě tato okolnost byla velice důležitá, neboť v něm byl starověký názor o inferioritě barbarů mocněji vyvinut než u koho jiného.

Isokrates, jak bylo uvedeno, hlásal boj proti barbarům hlavně se stanoviska kulturního. Rázný toho doklad, jak velice cenil vzdělání, čte se v Panegyriku, v kap. 50, že jméno Hellen neoznačuje již rod, nýbrž kulturu, a že Helleny nazývají se spíše ti, jež pojí kultura (hellenská), než ti, jež pojí rod. Místo to je velmi zajímavé. Vyplývá z něho vlastně, že národ není jednotka ethnografická, nýbrž kulturní. Zároveň naznačil tu Isokrates, nepromysliv ovšem důsledky svých slov, barbarům cestu, jak by se mohli vyrovnati Hellenům: bylo by to možno osvojením řecké vzdělanosti. Můžeme tedy uvedený výrok nazvati předzvěstí a programem hellenismu. Tento pak není ničím jiným než pokusem antiky o vyrovnání všeho lidstva. Pokus ten je ovšem, jako antika vůbec, zcela racionalistický. Isokrates ovšem nevyvodil tyto důsledky, neboť on na vyrovnání s barbary nikdy nepomýšlel. Avšak zbraň, kterou kul na barbary, v jeho vlastních rukách obrátila se proti němu samému.

Mnohem důležitější motiv antimakedonské politiky Demosthenovy bylo jeho smýšlení demokratické. Demosthenes byl rozhodný demokrat a jako takový zásadní odpůrce všech ústav, které podstatu demokracie ohrožovaly, tedy oligarchie a monarchie. Ještě než se střetl s Filippem, s obavou sledoval vzrůst oligarchických vlád a pravil v řeči za Rhodské, v kap. 18: *ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι·*

Monarchie jest pak dle jeho názoru stupňovaná oligarchie, a pokládá tedy obě ústavy za podstatně stejné. [Viz Hug, str. 71.] Jemu byl demokratismus více než pouhým vyznáním citovým; byl mu požadavkem zdůvodněným. Demokracie jest jediný útvar státní, který zaručuje občanu osobní svobodu, jíž každý monarch je nepřítelem. (*Κατὰ Φιλίππου Β* 25.) Pravý demokrat musí tedy vždy chovati nedůvěru k monarchii. (*Κατὰ Φιλίππου Β* 23.) Viděl tedy Demosthenes v makedonském království nebezpečí pro svobodu občanů, neboť kdo dostane se v moc královu, stane se ze svobodného (*ἐλεύθερος καὶ αὐτόνομος*) otrokem (*δοῦλος*). Obava, že Filippos bude vnucovati Atheňanům, podmaní-li je, makedonskou ústavu, byla u každého Atheňana tím přirozenější, že Atheňané sami vnucovali svou ústavu jiným. Není tedy pochyby, že mezi Demosthenem a Filippem byla nepřeklenutelná propast ústavní, a v tom smyslu můžeme nazvati úsilí Demosthenovo bojem za svobodu, jak dobře poznamenává Pöhlmann [Grundriss der griechischen Geschichte, II. Aufl., str. 193], obhajuje Demosthena proti nesprávným v tom ohledu výtkám Belochovým.

Isokrates byl také demokrat, a mnohou z vět, kterou pronáší Demosthenes, můžeme shledati i u něho. Dle jeho názoru také odporuje monarchie povaze řecké (Fil., 107). I on uznává, že jen při demokracii jest možna pravá rovnoprávnost (*ἰσότης καὶ ὁμοιότης*, Areop., 61). Lidovláda se vždy osvědčila, Atheny jsou jí díkem zavázány za své doby nejslavnější (Areop., 66). Ba Isokrates přepjatě tvrdí, že lidovláda i špatně zastoupená jest lepší než oligarchie. — Ale přes to nelze neviděti na jiných místech, že Isokrates byl mnohem konservativnější než Demosthenes. Dokázal to zejména v Areopagitiku, kde žádá, aby se obnovila ústava Solonova a Kleisthenova. Tato však tím, že vyhražovala úřady třídám zámožným a zvýšila postavení archontatu, byla se stanoviska pozdější demokracie vlastně aristokratická; návrat k ní zdál se tudíž i oligarchicky smýšlejícím Atheňanům býti žádoucím cílem. (Pöhlmann, str. 75.). Areopagitikos pak vůbec přináší jen některé více nebo méně dobré návrhy a prozrazuje, že na poli vnitřní politiky Isokrates necítil se tak volným jako v politice mezinárodní, kdež mohl popustiti uzdu své fantasii.

Vše, co bylo vyloženo, nasvědčuje tomu, že Isokrates demokratismus svůj nepromyslil tak jako Demosthenes, že nekladl naň takovou váhu. Kromě toho byl tak zaujat pro svůj ideal odvetné války proti barbarům, že, viděl-li u monarchie možnost jeho uskutečnění, neváhal svoje demokratické přesvědčení postaviti do pozadí. Toť zjev opakující se i jinde v dějinách. Macchiavelliho, autora republikánské knihy „Discorsi sopra la prima decade di Tito Livio“, přivedlo k monarchii přesvědčení, že jedinou spásou Italie jest sjednocení. Poslední doge benátský Daniele Manin, ač byl ohnivý republikán, přece shledával v piemontském království jediné možné pojítko rozdrobené Italie. To značí: všichni

tito mužové jsou sice v theorii republikány, ale ovládá je idea mocnější, vlastenectví, a té obětují vše.

Všimněme si nyní, jaké stanovisko zaujímali Isokrates a Demosthenes k otázce sjednocení všech Řeků, k tak zvanému panhellenismu. U Isokrata ze správného soudu, že boj proti Peršanům jest možný jen tehdy, spojí-li se všichni Hellenové, vytryskl panhellenismus ne jako idea samostatná, nýbrž jen jako pomocná, jako prostředek k vyššímu cíli, a tím byla u něho odveta barbarům. Byla tedy myšlenka ta u Isokrata pojímána celkem negativně, ale při tom velice vážně. To nejlépe patrno jest z toho, jak stále hledal nové a nové cesty, jimiž by se k cíli svému přiblížil.

Při této nesamostatnosti panhellenismu jest ovšem na snadě myšlenka, že téže ideje mohl užiti i Demosthenes, ovšem s jiným cílem! Mohl organisovati jednotu Hellenů proti Filippovi. Ale k stanovisku tomu Demosthenes nedospěl. Pokusil se sice tu a tam o spojení aspoň některých větví hellenského kmene proti Filippovi, což způsobilo, že někteří nazvali politiku jeho panhellenskou. Že stalo se tak neprávem, dokazuje Pöhlmann (str. 190.) a správně vykládá, že jedině Isokratova politika může býti považována za panhellenskou. Jaká byla asi příčina toho, že Demosthenes nevyužil náležitě této myšlenky, nesnadno říci. Bylo snad těžko dovolávati se hellenství, byli-li Makedonci také hellenský kmen. Možno též, že Demosthenovi v jeho realnosti zdálo se spojení všech Řeků na základě dosavadních zkušeností plánem příliš fantastickým. V řeči o symmoriích vyslovuje se aspoň o uvědomění panhellenském velmi skepticky a praví v kap. 3.: *οὐδὲ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας ὁρῶ κοινοὺς ἀλλήλοις ὄντας φίλους, ἀλλ' ἐνίους μᾶλλον ἐκείνῳ* (*βασιλεῖ*) *ἢ τισιν αὐτῶν*, a v kap. 6. *οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀπ' ἴσης ὁρῶ τοῖς τἄλλοις Ἕλλησι καὶ ὑμῖν περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν βουλὴν οὖσαν, ἀλλ' ἐκείνων μὲν πολλοῖς ἐνδέχεσθαί μοι δοκεῖ τῶν ἰδίᾳ τι συμφερόντων διοικουμένοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀμελῆσαι* . . . .

U mnohých obcí odpuzovalo jej, horlivého demokrata, nedemokratické zřízení obecní. Vzpomeňme, co praví v řeči za Rhodské kap. 18. (viz str. 5. této studie). Tento motiv snad rozhodl zvláště při poměru jeho k Spartě, neboť jest věru na podiv, že nedovedl nikdy získati pro plány své tuto mocnost, která vždy byla nepřátelská Filippovi, a jediná neobeslala ani sněm korinthský!

Ale hlavní příčina, že Demosthenes nepronikl k uvědomění panhellenskému, jest asi v tom, že stál na stanovisku úzce athenském. Přál si, aby rodiště jeho po všech stránkách stálo v popředí celé Hellady. [Viz Hug, str. 99., pozn. 1.]

To zabraňovalo mu v upřímném smýšlení o ostatních Řecích. Byl lokální patriot starého rázu (po té stránce byl zase Isokrates, který povznesl se z Atheňana na Řeka, mnohem modernější!). Na ostatní Řeky pohlížel se stanoviska prospěchu Athen, jak dobře upozorňuje Pöhlmann na str. 190. Nejvíce prozradil toto sobectví v řeči o věnci,

v kap. 301, kde na otázku: *τί χρῆν τὸν εὔνουν πολίτην ποιεῖν, τί τὸν μετὰ πάσης προνοίας καὶ προθυμίας καὶ δικαιοσύνης ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτευόμενον;* odpovídá: *οὐκ ἐκ μὲν θαλάττης τὴν Εὔβοιαν προβαλέσθαι πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ἐκ δὲ τῆς μεσογείας τὴν Βοιωτίαν, ἐκ δὲ τῶν πρὸς Πελοπόννησον τόπων τοὺς ὁμόρους ταύτῃ;* V řeči *ὑπὲς Μεγαλοπολιτῶν* cap. 4 praví zase: . . . *συμφέρει τῇ πόλει καὶ Λακεδαιμονίους ἀσθενεῖς εἶναι καὶ Θηβαίους τουτουσί.* Posléze možno poukázati i na řeč *κατὰ Ἀριστοκράτους* cap. 102, kde čteme: *ἴσθ' ὅτι συμφέρει τῇ πόλει μήτε Θηβαίους μήτε Λακεδαιμονίους ἰσχύειν.* Vytýkal-li tedy Demosthenes prospěch svého rodiště tak důrazně proti svým soukmenovcům, činil to zajisté s větším ještě důrazem proti Filippovi. Ten byl mu soupeřem Athen v zápase o přední moc v Helladě, úhlavním nepřítelem jich obce.

Jménem veliké minulosti, slavného jména a neodvislosti své rodné obce bojoval Demosthenes proti Filippovi. Lokální patriotismus nalezl v něm výmluvného zástupce a neúnavného hlasatele. Byl proto kárán, ale neprávem. Jakmile se postavíme při posuzování politiky tehdejší na stanovisko obce athenské, vzdáme počínání Demosthenovu bezpodmínečnou chválu (sr. Pöhlmann str. 193). Přihlížíme-li k vytčenému kontrastu mezi Demosthenem a Isokratem, můžeme oba rhetory prohlásiti za představitele dvou hybných sil v řeckých dějinách: partikularismu a centralismu. Proti snaze centralisační, která projevovala se v dobrovolném nebo i násilném slučování (ve formě hegemonie) menších jednotek státních ve větší celek, vzpíral se stále v každé obci zakořeněný partikularismus, jehož heslem bylo: město jest stát. Oba principy srazily se po mnohých bojích nově ve století IV. ve snahách Isokratových a Demosthenových, nebo přesněji řečeno v jich theoriích, neboť boj mezi oběma, ač jeden prudce potírá snahy druhého, zůstal jen theoretický, zásadní a nezvrhl se v osobní nepřátelství, nejspíše proto, že Isokrates nepůsobil veřejně a neměl tedy příležitosti sraziti se s Demosthenem, jako na př. Aischines.

Shrneme-li výsledky studie, tuto ovšem pouze načrtnuté, docházíme při vysvětlování nápadného kontrastu mezi politikou Demosthenovou a Isokratovou k těmto výsledkům. Demosthenes a Isokrates, ač téměř půl století současně žili (r. 383 nar. Dem. — 338 † Isokrates), vyvinuli se přece myšlenkově z poměrů zcela různých, neboť Isokrates narodil se o plné půl století dříve než Demosthenes. U Isokrata rozhodujícím činitelem ve všem snažení byla vlastenecká, řekl bych starovlastenecká nenávist k barbarům, která v době Demosthenově již vybledla. Za to však Demosthenes důrazně akcentoval proti Filippovi demokratismus a patriotismus lokální a snažil se tyto ideje také již vadnoucí vzkřísiti k novému životu

Vzpomínka na den 5. října 1902,

o němž nová budova c. k. akademického gymnasia slavnostně byla vysvěcena.

Dne 16. července 1884 oznámeno bylo ředitelství c. k. akademického gymnasia v Praze, že c. k. ministerium záležitostí duchovních a vyučování vynesením ze dne 8. června 1884 č. 6994 v zásadě k tomu svolilo, aby se ku stálému ubytování c. k. akademického gymnasia vystavěla nová budova. Na základě toho rozhodnutí podniknuty byly ihned přípravné kroky a za místa ku stavbě zvláště příhodná označeny: Lannova pila na Rudolfově nábřeží, Ringhofrův dům na Marianském náměstí a německá technika (bývalý seminář Sv.-Václavský) v Husově třídě.

Avšak věc uvázla na začátcích a teprve po 10 letech opět přišla na řadu, když bylo ministerstvo vynes. ze dne 2. listopadu 1894 č. 17.852 zmocnilo c. k. zemskou školní radu, by zahájila potřebné jednání o vhodném staveništi, kteréž by i výměrou i polohou skutečné potřebě vyhovovalo.

Technickým oddělením c. k. místodržitelství bylo v té příčině navrženo sedm městišť k výběru a to: 1. Lannova pila. — 2. Bývalá Slovanská kavárna v ulici Kar. Světlé č. 208-I. — 3. Konvikt v ulici Konviktské č. 291-I. — 4. Bývalá loterní sběrna, roh Kozí a Haštalské ulice. — 5. Staveniště v Bartolomějské ulici vedle c. k. policejního ředitelství. — 6. Dům „U města Karlových Varů“ na Rybním trhu. — 7. Mikulášský klášter vedle nynějšího ruského kostela. Jako nejvýhodnější odporučováno čís. 4. (12. ledna 1895 čís. 38.844 ai 1894).

Naproti tomu tehdejší ředitel c. k. akadem. gymnasia, vládní rada Jaroslav Sobička, nynější c. k. zemský školní inspektor, horlivě a přesvědčivě zasazoval se o místo jiné, způsobilejší, buď v Mikulášském klášteře aneb na Rudolfově nábřeží (22. ledna 1895 č. 231).

K místům jmenovaným v krátké době přibyla další dvě: na Marianském náměstí přímo proti vchodu do Klementina (dům Ringhofrovský) a roh ulic Platnéřské-Křižovnické. Při obou ředitelství vedle stránek výhodných právem zjistilo podstatné vady, zejména těsnotu prostranství a nesnáze pro vodní záplavu (25. května 1895 č. 439).

Důvody ředitelstvím přednesené posléz obecně byly uznány a přispěly rozhodně k volbě staveniště na Rudolfově nábřeží se strany c. k. ministerstva (17. prosince 1896 č. 27.489).

Po té nastalo vyjednávání s obcí král. hlavního města Prahy jako majetnicí pozemku, jež se ukončilo postoupením stavební plochy 594□ sáhů za kupní cenu 313.200 K (5. ledna 1899 č. 20.202). Zadávání prací a vrchní řízení vůbec vloženo bylo na stavební komitét za předsednictví c. k. dvorního rady Pavla Josefa Schroubka jako zástupce c. k. zemské školní rady; stránku technickou obstarával zprvu c. k. vrchní stavební rada Ant. Rosenberg, potom c. k. stavební rada Mat. Krch; dozor konal c. k. vrchní inženýr Dr. Jos. Piskač. Stavbu vlastní, rozpočtenou původně na 480.000 K, provedl podle plánů před tím podstatně změněných cís. rada Václ. Nekvasil, stavitel v Karlíně.

Kopáním základů místy až 10 metrů hlubokých počalo se 1. července 1901; do zimy budova stála pod střechou a v srpnu 1902 již i úprava vnitřní tolik pokročila, že školní nábytek a sbírky mohly se stěhovati. Dne 15. září 1902 konal se poprvé v nových místnostech zápis žáků a dne 19. nastalo pravidelné vyučování.

Budova dvoupatrová, hlavním průčelím obrácená do příčné ulice za Rudolfinem, s věžatou rotundou na rohu k nábřeží, obsahuje v přízemí směrem k starému židovskému hřbitovu prostrannou tělocvičnu s nádvořím, do ulice a k nábřeží jednu třídu, kabinet zeměpisný, byt ředitelův a dvou školníků. Dole jest ústřední topení pro chodby a řada důkladných sklepů. První a druhé patro kromě místností pro úřadování a sbírky má velkou, vkusně upravenou kreslírnu nad tělocvičnou, síň pro fysiku a deset světnic k vyučování způsobilých, průměrně pro 30 až 36 žáků v třídě. Zařízení jest moderní; osvětlení elektrické, teplo mimo třídy z ústředního topení, šatny na chodbách, záchody čisté a vzdušné. Úprava vnitřní až dosud jen z části byla pořízena. Co se polohy celkové týče a zdravého vzduchu v okolí (i dobrá voda pitná jest na blízku) nemožno si přáti místa výbornějšího. Kéž by jen počet a rozměr učeben shodoval se též s počtem příslušných do třídy žákův!

Postavením nové, účelně zařízené budovy přibyla k dějinám starého gymnasia akademického událost nad jiné památná, kterouž ponechati bez vděčného slavnostního projevu nebylo možné. Z té příčiny sbor učitelský již před prázdninami r. 1902 jal se činiti potřebné přípravy a docházel ve své snaze nejen souhlasu, nýbrž i vydatné podpory. C. k. zemská školní rada vynesením ze dne 13. června 1902 č. 21.935 ochotně svolila, by 5. října v den po Nejvyšších jmeninách Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenství bezprostředně následující nová budova církevně byla vysvěcena a přiměřeným slavnostním způsobem k účelům školním odevzdána; schválila v plném znění také program sborem předložený.

Průběh slavnosti nadobyčejného lesku nabyl účastenstvím přemnoha vzácných hostí světských i duchovních. Dostavili se Jeho Eminencí pan kardinál a kníže arcibiskup pražský *Lev ze Skrbenských*, jenž obřad svěcení sám vykonati blahosklonně byl se uvolil, provázen jsa caeremonářem svým Frant. Hrubíkem, Th. Dr. *Frant. Krásl*, biskup eleutheropolský a světící pražský, Th. Dr. *Jos. Doubrava*, kanovník metropolitní kapitoly u sv. Víta, nyní biskup kralohradecký, prelát Th. Dr. *Frant. Hrádek*, děkan kapitolní, *Jos. Schmidt*, generální vikář ryt. řádu křížovníků s červenou hvězdou, do jejichž farnosti ústav náleží, zástupcové řádu Ježíšova a j. Dále Jeho Excellencí *Karel hrabě Coudenhove*, místodržitel král. Českého; Jeho Jasnost *Jiří kníže z Lobkowicz*, nejvyšší zemský maršálek kr. Českého s přísedícím zemského výboru hr. *Vojt. Jos. Schönbornem*; JUDr. *Vladimír Srb*, starosta král. hlav. města Prahy s prvním náměstkem JUDr. *Vojt. Fričem*, členy městské rady JUDr. *Karlem Grošem*, Ph. Dr. prof. *J. Městeckým* a obecními staršími *M. Novákem*, *J. Weissem* a *L. Čuprem*; c. k. dvorní rada, policejní ředitel *Karel Křikava*. Dále za c. k. zemskou školní radu: p. vicepraesident *Frant. Zabusch*; dvorní rada *Jos. Pavel Schroubek*; místodržitelští radové *Emil Eisner* a *Heřman šl. Campe*; zemští školní inspektoři Ph. Dr. *Edv. Kastner*, Ph. Dr. *Frant. Krsek*, *Karel Nečásek*, *Frant. Rosický*, vládní rada *Jarosl. Sobička*, *Frant. Wenig* a školní rada *Jos. Škoda*. Z university Karlovy: MUDr. *Jan Horbaczewski*, rector magnificus; Th. Dr. *Jan L. Sýkora*, prorector; Ph. Dr. *Bohusl. Raýman*, děkan fakulty filosofické; professoři: JUDr. *Jarom. Čelakovský*, archivář král. hlav. města Prahy; JUDr. *Leop. Heyrovský*; Ph. Dr. *Jos. Kalousek*; Ph. Dr. *Václ. E. Mourek*; Ph. Dr. *Rob. Novák*; Ph. a JUDr. *Jan Palacký*; Th. Dr. *Gabr. Pecháček*; Ph. Dr. *Jos. Pekař*; Ph. Dr. dvorní rada *Vinc. Strouhal*; Ph. Dr. *Jan N. Woldřich*. Z vysokých škol technických rektor prof. *Jan Koula*. Dále JUDr. *Frant. Lad.* svob. pán *Rieger*, nejstarší a nejproslulejší žák akademického gymnasia z doby Jungmannovy (1834—1835); c. k. dvorní rada *Mat. Hronek*; c. k. dvorní rada *Vojt. Kotsmích*, býv. zem. školní inspektor; radové vrchního zemsk. soudu: *Alois Babor*, JUDr. *Otakar Brožovský z Pravoslavu* a JUDr. *Jos. Chlumecký*; JUDr. *Jar. Haasz*, rada zem. výboru; MUDr. *Ferd. Pečírka*, chef policejních lékařů; Th. Dr. *Frant. Pekař*; JUDr. *Pavel Růžička*, magistr. rada; *Karel* princ *Schwarzenberg*; *Ferdinand Tadra*, kustos c. k. univ. bibliothéky a j. Ředitelé ústavů: Ph. Dr. *Jos. Bernhard*, z gymn. na Kr. Vinohradech; *Frant. Bílý*, z realky v Žižkově; Th. Dr. *Frant. Xav. Blanda*, z ústavu učitelů; *Karel Brož*, z realky v Holešovicích; *Bartol. Čihař*, z ústavu učitelek; *Karel Doucha*, z gymnasia na Smíchově; *Bedřich Frída*, z vyšší dívčí školy; *Frant. Grešl*, z gymn. v Žitné ulici; *Frant. Hanzl*, z gymn. na Malé Straně; *Mikul. Hofmann*, z realky na Starém Městě; *Frant. Hoza*, c. k. vládní rada, z realky na Malé Straně; *Vinc. Jarolímek*, c. k. vládní rada, z realky v Ječné ulici; *Karel Knittl*, správce konservatoře;

Ph. Dr. *Jan Plašil*, z realky v Karlíně; Ph. Dr. *Jan Řežábek* z Českoslov. obchodní akademie; Ph. Dr. *Fried. Schubert*, c. k. vládní rada, za něm. gymn. na Malé Straně; *Václ. Ot. Slavík*, c. k. školní rada, za soukromé dívčí gymnasium spolku Minervy; *Frant. Sobek*, z gymn. v Truhlářské ulici; *Václ. Starý*, z realky na Kr. Vinohradech; *Jan Šafránek*, z gymn. v Křemencové ulici; JUDr. *Josef Trakal* za Akademii hraběte Straky. Německé c. k. gymnasium ve Štěpánské ulici zastupoval prof. *Karel Kyovský*. něm. c. k. realku na Malé Straně prof. *Václ. Závorka*. Z hostí ostatních. pokud bylo lze jich postřehnouti, jmenováni buďtež ještě Nestor pražských professorů Ph. Dr. *Ign. Axamit*, jenž od roku 1849 nepřetržitě až do r. 1885 na gymnasiu akademickém působil, professor *Frant. Št. Kott*, prof. Ph. Dr. *Bohdan Jedlička*, prof. Ph. Dr. *Jindřich Metelka*, prof. Ph. Dr. *J. V. Novák*, prof. *Vojt. Paulus*, šk. rada *Frant. Patočka*, řed. *Václ. Řehák*, prof. *J. Smolík* a j. mn.

Prostranná tělocvična v přízemí, proměněna jsouc v slavnostní síň, měla v průčelí, vyhrazeném k církevním obřadům, oltářík s krucifixem umělé řezby; opodál v pravo na stěně skvěl se pod baldachynem obraz Jeho Veličenství císaře a krále v životní velikosti; naproti v levo bylo malé řečniště a při něm stolek s pamětní knihou ku podpisům. Ostatní část síně obsahovala několik řad křesel a sedadel. po stranách pak a v pozadí ponechána prostora volná pro žactvo. K výplním rohů v průčelí a místa pod obrazem Jeho Veličenství použito zdobných skupin květinových a křovitých. I chodba k síni vedoucí květinami a řadou poprsí byla okrášlena; zvlášť účinně zvyšoval v ní dojem dekorativní Schnirchův krásný model sochy sv. Václava v prostranství u schodiště, obestřený bujnou zelení.

O ½9. hodině přišli studující od služeb Božích z kaple Zrcadlové a utvořili čestný špalír před vchodem do ústavu; vybraná z nich četa uváděla zároveň s pořadateli přicházející hosti do slavnostní síně.

Po 9. hodině Jeho Eminencí kardinál arcibiskup s assistencí svých pp. caeremonářův a farního duchovenstva od sv. Františka přikročil za obřadních modliteb a liturgických zpěvů, gymnasijním sborem pěveckým přesně provedených, k výkonu světitelskému a to jednak uvnitř budovy, jednak vně před hlavním průčelím.

Při vnějším svěcení ozývala se mocným hlaholem z řad studentstva i ze sboru hostí starodávná píseň „Svatý Václave", a při návratu do budovy tklivě něžná prosba „O sanctissima". Bezprostředně za průvodem v síň slavnostní nazpět se beroucím postupovalo dovnitř i žactvo a zaujalo téměř nepozorovaně veškeru volnou prostoru až do posledního místa.

Na sklonu církevního výkonu pan kardinál arcibiskup zavěsil na stěnu posvěcený kříž a potom odloživ obřadní roucho zvučným, lahodným hlasem takto promluvil se stupňův oltářních:

Velectěné shromáždění, drazí jinochové!

S radostí přijal jsem pozvání ku dnešnímu slavnému úkonu, při kterém jsem právě modlitbou a požehnáním církve svaté zasvětil tento dům a jeho místnosti k účelu, k němuž budova tato určena jest, to jest, aby v ní naše drahá mládež se zdarem byla vychovávána a vedena ku pravé moudrosti a ctnosti.

Jako vše má počátek a původ svůj v Bohu, tak i věda, pravda a ctnost jen od Boha — jako z čistého pramene — vycházejí.

Budiž tedy, drazí jinochové, první snahou Vaší zde v těchto místnostech pod moudrým vedením Vašich učitelů vždy více poznávati a milovati Boha a vždy dokonaleji plniti Jeho svatou vůli.

Vztýčiv zde na stěně obraz Ukřižovaného, otevřel jsem Vám knihu, která Vás učiti bude křesťanské moudrosti a ctnosti, a z které k Vám mluviti bude Onen, Jenž o sobě řekl: „Já jsem cesta, pravda a život."

Drazí jinoši! Víru v Tohoto jste zdědili od svých milovaných rodičů, ve víře této jste byli pokřtěni a rodiči odkojeni, ve víře této také nyní zde prospívejte a se utvrzujte: tak stanete se hodnými žáky tohoto gymnasia slávou a starobylostí slynoucího, jakož i hodnými svých učitelů, k jejichž těžkému povolání rovněž z plna srdce zdaru přeji a žehnám.

Po těchto slovech s napjatou pozorností sledovaných Jeho Eminencí usedl v křeslo po pravé straně Jeho Excellencí pana místodržitele a k řečništi přistoupil pan zemský školní inspektor PhDr. *Edvard Kastner*, jenž druhou část slavnosti, odevzdání budovy k účelům školním, zahájil tímto prohlášením:

Velectěné shromáždění!

Pod mocnou záštitou Jeho císařského a královského Apoštolského Veličenství, našeho nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I., vystavěna jest pro staroslavné gymnasium akademické nová budova školní, odpovídající zvučnému jménu ústavu, jenž za staletého trvání svého dobyl si předního, význačného místa mezi středními školami českými. S nelíčenou radostí pohlížíme všichni na krásnou budovu, která má býti novým domovem pro ústav, jenž i v těsných místnostech dřívějších získal si nejen o národ náš, ale i o celou říši zásluh velikých, ba neocenitelných. Dlouhá řada výtečných mužů vysoce zasloužilých o vlast a říši, o vědu a umění působila a vyšla z tohoto ústavu za jeho trvání téměř 350letého a rozšířila slavnou pověst akademického gymnasia daleko za hranice. Této čestné minulosti a tohoto vynikajícího působení jsa pamětliv sbor professorský zajisté ze všech sil svých se vynasnaží, aby jako dosud, tak i nadále vychovával vlasti naší dorost, jenž by vydatně prospěl ku zdaru národa i říše. Zejména ručí mi vzorná svědomitost a neúnavná snaha ředitelstva jakož i sboru professor-

ského za to, že k tomu bude přihlížeti, aby mládež studující jejich vedení svěřená nejen ve vědách zdárně prospívala, nýbrž aby též po stránce mravní byla zušlechťována, a aby v ní pěstován a sílen byl cit nezlomné věrnosti a oddanosti k Jeho Veličenství našemu nejmilostivějšímu císaři a králi, jakož i celému domu panovnickému. V této pevné důvěře Vám odevzdávám, pane řediteli, klíč nové budovy a přeji Vám i celému sboru professorskému, aby ušlechtilá snaha Vaše zdarem a úspěchem nejskvělejším byla korunována.

Ředitel ústavu odpověděl:

Slovutný pane!

Přijímaje z rukou Vašich před tímto skvělým shromážděním klíče ústavu jako symbol moci úřední, činím tak s pocitem nejhlubší oddanosti a nejvroucnější vděčnosti k nejjasnějšímu jménu Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenství, nejmilostivějšího císaře a krále našeho Františka Josefa I., jehož nejvznešenější vůlí a přízní v pravdě otcovskou dostává se starožitnému gymnasiu našemu tohoto vzácného příbytku. Činím to dále s posvátným závazkem za sebe i za veškeren sbor náš professorský, že v každé době, za všech poměrů, ze všech sil svých o to budeme pečovati, by nová tato budova byla skutečným stánkem pravé zbožnosti, ušlechtilého vzdělání. snah vědeckých a vroucí lásky k vlasti, nerozlučně spojené s neobmezenou oddaností k nejmilostivějšímu panovníku našemu, císaři a králi Františkovi Josefovi.

Po tomto slibu, vyžádav si dovolení, by v den pro budoucí paměť ústavu převýznamný směl několika vzpomínkami dotknouti se dějin akademického gymnasia a někdejší obraz postaviti proti době nynější, pokračoval v řeči takto:

Slavné shromáždění! Slovutní pánové, ctění kollegové a pospolitý sbore studentstva našeho!

Po dlouhou řadu let neuplyne ni jediný rok, aby někdejší odchovanci akademického gymnasia nekonali slavnostní přátelské schůze na památku bývalého družného života studentského a nezpomínali při tom s dojemnou pietou a láskyplnou něhou ústavu, na kterém ztrávili květ svého mládí. Shromažďují se po dvaceti, třiceti, čtyřiceti letech, ba o dnech právě minulých byli jsme svědky události zajisté vzácné, že četný sbor mužů, na mnoze vysoce postavených, slavil padesátileté výročí zkoušky maturitní z r. 1852 a duchem dosud jarým i zápalem takořka jinošským přenášel se vzpomínkami na výsluní jara životního. Odkud vypučel kmen této dětinné příchylnosti, v čem kotví ta láska k ústavu, jenž za našich dob neliší se od jiných, s ním na roveň postavených, odkud ta síla vzpomínek, jež i z končin vzdálených

bývalé druhy neodolatelně vábí k opětnému shledání? Mnoho v té příčině vysvětluje pobyt za mladých let v krásné naší Praze, ještě více pospolitost vybraného studentstva českého, jež na staroměstském gymnasiu akademickém nalézalo svůj přirozený a téměř výhradní střed, a vše konečně ideálný směr, jenž na ústavě našem od pradávna se zračil a generacím odtud vycházejícím heslem se stával.

Na rok 1556 v dobu panování slavné paměti Ferdinanda I. připadá založení starého gymnasia akademického. Zřídili je podporou se strany královské štědře poskytovanou řeholníci tovaryšstva Ježíšova, bystří znalci povah lidských, v plnění svých povinností vzorní a za cílem vytčeným s železnou důsledností kráčející. Nová škola provázena byla ve svých počátcích s nedůvěrou, ano s výsměchem; ale záhy proměnil se úsudek, neboť vycházelo na jevo, že způsob vyučovací, jak hosté příchozí jej pěstili, je prázden ledabylých pokusů, že neocenitelnou jeho předností jest pevný řád a účelný postup. „Přicházeliť jesuité, jak výborně líčí přední náš kulturní historik Dr. Winter, vystrojení nejlepší zbraní současnou. Školství protestantské mělo tehdá své paedagogické výtečníky, kteří svou praxi i své ideály o školách skládali v methodické návody a řády, psané i tištěné; to všecko jesuité dobře znali, a nejen znali, nýbrž i prakticky prováděli; neuhodil-li z nich každý na nejlepší cestu, vynikal aspoň snahou a pilností neobyčejnou.“ Tyto vlastnosti dovedli také zastíniti a konečně vůbec překonati vadu velmi podstatnou a rušivou, neznalost jazyka českého, ježto první učitelé byli do jednoho cizozemci, hlavně z Belgie a z Vlach; neúnavná horlivost poskytovala v té věci náhradu, a když časem dostalo se řádu statných pomocníků z rozených Čechů, nebyl rozkvět škol již ničím zdržován.

Přízeň k novému učilišti vzrůstala nemálo tím, že hned na počátku prozíravě pečováno bylo i o hmotné poměry žactva zřizováním útulen, alumnátů a konviktů. K tomu družila se chvalná pověst o vzorné kázni, jež se strany představenstva mezi učitelstvem a se strany učitelstva zase mezi žactvem byla dodržována. Obecnou pozornost a velkou zálibu vzbuzovaly také příležité slavnosti, kterých hojně a s překvapujícím úspěchem jesuité užívati dovedli; byly to zejména veřejné deklamace, zkoušky závodní, malebné skupiny při náboženských výkonech a posléze hry divadelní, mezi nimiž jako zvláštnost neobyčejná vynikla česká novinka Mik. Salia hra o sv. Václavu r. 1567.

Tímto způsobem dřívější předsudek přecházel v uznání a v době poměrně nedlouhé býval na místě ostýchavých přihlášek hromadný nával do gymnasia, jak zřejmě dosvědčují záznamy z některých let, na př. r. 1583, kdy čítalo se studujících na 400 a r. 1598 kdy počet vystoupil až na 600.

Název gymnasium akademické ustálil se již za prvních let na označení ústavu, jenž byl v nerozlučném spojení se školou vysokou

neboli akademií, jsa v nižších, grammatických ročnících k ní jako průpravou, a ve vyšších, t. j. v poetice a rhetorice přímým do ní přechodem.

Řevnivosti národní škola jesuitská téměř neznala; aspoň nikde v té věci neskytla příležitosti k nějakému výbuchu. Latina, ve kteréž výcvikem dosahovalo se zběhlosti neobyčejné, byla v té příčině smírným prostředím, v němž protivy buď zcela mizely aneb své příkrosti pozbývaly. Za to živý cit náboženský vždy a všude horoucně byl probouzen, takže z odchovanců gymnasijních stávali se nejodhodlanější zápasníci ve věcech víry.

Věky minuly a jich proměnou i pokrokové názory a osvětové zásady pozměnily se valně. Zrušením řádu jesuitského r. 1773 proměnil se i způsob akademického gymnasia po stránce jak vnější, tak vnitřní, avšak význam někdejší potrval neztenčen. Slynulo-li dříve gymnasium jako vzor a centrum jednotné školské výchovy, získalo si v nové době vlivem moderního proudu a působením osvícených učitelů opět vzácnou pověst nejen jako sídlo vědeckého snažení, nýbrž i jako semeniště úsilí buditelského a vlasteneckého. Tímto směrem zdárně razil dráhu jesuita Ign. Cornova, professor humanitní, později na universitě činný, předchůdce i vrstevník geniálního Jos. Jungmanna, nejpřednější okrasy našeho gymnasia, klassického náčelníka české řeči a literatury. Skvělý příklad Jungmannův neodolatelnou silou zasahoval všecko okolí a stejně mocně působil i v generace pozdější; odtud čerpala jarou posilu idyllická tehdáž snaha vlastenecká, a práce v duchu Jungmannově zvláště na gymnasiu akademickém stala se posvátným odkazem.

S pocitem oprávněné hrdosti gymnasium naše honosí se dlouhou řadou professorů, kteří svěřenou jim hřivnou výborně dovedli těžiti ve prospěch výchovy, osvěty a literatury, jakož činili na př. Frant. Jos. Svoboda, společník Jungmannův, Václav Kliment Klicpera, proslulý dramatik, Jos. Chmela, zasloužilý paedagog i spisovatel nevšední, Václ. Štulc, pozdější probošt kapituly Vyšehradské, Frant. Šohaj, Václav Svoboda, bývalý zemský šk. inspektor, Václ. Zelený, Václ. Zikmund, Jos. Durdík, Jindř. Niederle, Frant. Velišský, Tomáš Bílek a Frant. Kott; než ku chloubě ještě podstatnější to právě může býti počteno, že na všech stranách, ohlédni se kamkoli, k výkvětu společnosti naší gymnasium akademické svým někdejším žactvem nejčetněji přispělo. Dejž Bůh, by poměr stejně příznivý i v další budoucnosti byl údělem milého ústavu našeho.

Ve stol. XIX. akademické gymnasium dospělo vůbec na vrchol svého rozkvětu. Nával žactva v některých dobách byl tak neobyčejný, že byl by stačil na několik učilišť, a způsoboval mnoho nesnází pro nedostatek místností. Z přebytku žactva opět a opět zřizovány byly nové ústavy, ale návštěva až do nejnovější doby zůstávala bez přítrže

tak značna, že zřizování četných tříd pobočních každého roku bylo nevyhnutelné.

R. 1882 gymnasium naše ustoupilo z dávných síní Klementinských, činíc místo rozvětvené universitě Karlo-Ferdinandské pod jejíž ochranou před tím po staletí bylo se rozvíjelo. Nastalo období přechodní v najatých místnostech, a období to nyní po dvaceti letech svého konce dospělo. Před dávnými věky blahosklonná přízeň slavných členů nejjasnějšího domu Habsburského, císaře a krále Ferdinanda I. a syna jeho Ferdinanda Tyrolského, možným učinila vznik akademického gymnasia, a nyní opět po staletích na prahu nového věku táž otcovská přízeň od nejjasnějšího trůnu Jeho Apoštolského Veličenství nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I. nejskvělejší měrou k nám se přenesla, poskytnuvši školám našim konečný útulek. Toť vzácná příčina, bychom v památný den zasvěcení nové budovy projevili city díků nejoddanějších milovanému panovníku svému; toť podnět vítaný, bychom s vděčností povinnou poklonili se všem, kdožkoli vlivem svým a prostřednictvím účinně se zasadili o zdar díla nyní šťastně dovršeného. Mějte tudíž naše díky nejuctivější na předním místě Jeho Excellencí Kar. hrabě Coudenhove, místodržitel král. Českého, za vznešenou přízeň a živý zájem; z téže příčiny slovutný pan vicepraesident zemské školní rady Frant. Zabusch, c. k. dvorní rada Jos. Pavel Schroubek, jakožto neunavný předseda stavebního komitétu, členové veleslavné c. k. zemské školní rady pro mnohonásobnou a stálou podporu; díky nelíčené vroucnosti buďtež dále velectěným zástupcům král. hl. města Prahy, kteří veškeré jednání o vznik a stavbu naší budovy provázeli podporou nejúčinnější. Zároveň buďtež díky nejvroucnější všem, kdož svou účastí a přítomností přispěli k lesku památné naší slavnosti; nejhlubší úcta budiž Jeho Eminencí, nejdůst. panu kardinálu Lvu ze Skrbenských, knížeti arcibiskupu pražskému, za slavnostní výkon svěcení a za nezapomenutelná slova k nám zde promluvená, rovněž tak Jeho Excellencí p. místodržiteli král. Českého, Jeho Jasnosti Jiřímu knížeti z Lobkovic, nejvyššímu zemskému maršálkovi král. Českého, slovutnému p. starostovi král. hlav. města Prahy Dr. Vladim. Srbovi, všem vysoce důst. dignitarům církevním, veleslavným zástupcům úřadů zeměpanských i samosprávných, škol vysokých a středních, i vůbec všem vzácným hostům, zejména těm, kdož zavítali k nám jako bývalí žáci akademického gymnasia. Žádám konečně, by veškeré slavné shromáždění sjednotilo hlasy své ve chvíli této pro ústav přepamátné v projevu nejhlubší vděčnosti k nejmilostivějšímu mocnáři našemu císaři a králi Františkovi Josefovi hlučným provoláním: Sláva, Sláva, Sláva!

Provolání toto nadšeně bylo opětováno, načež studující s jarým citem zapěli hymnu císařskou. Zapisováním účastníků do pamětní knihy gymnasijní a potom prohlídkou budovy se strany Jeho Excellencí pana místodržitele, pana vicepraesidenta Zabusche, c. k. zemských

školních inspektorů a jiných vzácných hostí skončila se krásná slavnost, jež veškerým rázem svým i paedagogicky účelu plně dosáhla, zůstavivši trvalý dojem v srdcích žactva a utvrdivši je v pravém smýšlení patriotickém.

Posléze dlužno připomenouti, že ku slavnosti došlo hojně telegrammů a přípisů blahopřejných. Uvedeni buďtež zejména prof. Dr. Jaroslav Vrchlický, redaktor Václ. Vlček, dvorní rada professor Dr. ryt. Ant. Randa, dvorní rada prof. Th. Dr. Frant. Laurin ve Vídni, dvorní rada prof. Dr. Em. Ott, dvorní rada professor Dr. Jan Kvíčala, dvorní rada a zemský školní inspektor Jos. Webr ryt. z Pravomilu, dvorní rada a zem. šk. inspektor P. Rob. Riedl, zem. šk. insp. v Brně Jan Slavík, prof. Dr. Alb. Bráf, prof. Dr. Bohuslav Brauner, prof. Dr. Jos. Stupecký, JUDr. Tomáš Černý, JUDr. Jan Podlipný, JUDr. Jos. Hliňák, vládní rada, ředitel státní průmyslové školy Edv. Černý, ředitel uměl.-prům. školy J. Stibral, MUDr. J. Černý, vrchní okres. lékař, prof. A. Dohnal v Chrudimi, professor univ. Dr. Frant. Drtina, Jan Květ. Klumpar, býv. ředitel gymn. v Hradci Králové a prof gymn. akademického z dob Klicperových, Jos. Koster, ředit. stát. něm. realky na Malé Straně, Dr. Josef Novák, řed. gymn. v Třeboni, prof. Frant. X. Prusík, prof. Jos. Třesohlavý, okresní školní inspektor v Sušici a j. Sbory professorské škol středních v Benešově, Budějovicích (gym.), Čáslavi, Domažlicích, Dvoru Králové, Hradci Jindřichově, Jičíně (gymn.), Lounech, Náchodě, Pardubicích, Písku (real.), Plzni (real.), Roudnici, Třeboni a výbor vzdělavacího spolku Vesny v Brně.

Budiž všem za laskavou vzpomínku vroucně poděkováno!

Poznámka. Pořadateli slavnosti byli ze sboru professorského kons. rada Jos. Havránek, Dr. Frant. Bayer, Dr. Frant. Brdlík a professor Cyr. Kříž.

Tomáš V. Bílek.

Odešel z našeho gymnasia na odpočinek roku 1873, užíval tedy odpočinutí málem plných třicet let. Zvěčnělý ředitel byl osobnost povahou svou nikoli obyčejná. Když r. 1867 po smrti ředitele Nečáska, jenž péčí o školu sobě svěřenou život si ukrátil, jmenován byl ředitelem královéhradecký ředitel T. Bílek, my, všeteční ministranté a kostelníci Zrcadlové gymnasijní kaple, ptali jsme se mladšího pana katechety, jaký že ten nový pan ředitel jest. Usmáv se shovívavě, mladý kněz pravil: „Je pán tuze vážný, zamlklý, přísný a nikdá se neusměje.“

A takový Bílek byl, a myslil jsem, když jsem ho pak osobně poznal jako učitele svého, že nebylo ani možná, aby na tu vážnou tvář úsměv mohl přiletěti, byť nejlehčím křídlem svým. Bohužel lidé toho rázu vypadají málo srdečni a nebývají oblibováni. Nerozumí se jim dobře. Tak bylo i u Bílka. Ředitel Bílek byl v sebe uzavřitý, ale uvnitř měl fond citový hluboký i široký. Jest to neomylně znáti z těch zápisů v úřední knize, v školní kronice. Mezi suchými daty uhodíš náhle na vzrušený cit. Což to nadšeně psal do knihy o slavnosti, když základ kladen byl k divadlu národnímu. „Byl to den slavný,“ píše, „den jasný a spanilý; národ osvědčil svou sílu a dospělost, hlásaje nad základním kamenem ústy svých řečníků všemu světu, že žije a bude žíti, a že má a bude míti svou osvětu a své umění!“ Zamlklý ředitel měl národ a vlast svou nad míru rád, to patrno. Stejně nadšeně líčí slavnost Jungmannovu, jíž se zúčastnil spolu s žáky starého gymnasia našeho.

O srdečnosti jeho svědčí všecky zápisy, jež týkají se chudých studentů a snahy, aby se jim pomohlo. Zesnulým professorům vždy věnuje lítostivé řádky a uznává jejich práci nesnadnou. Pohnut jsi, čta v úřední knize žalostivou zprávu o smrti tohoto onoho žáka ukončenou modlitebným přáním: „Odpočívej v pokoji. Amen.“

Když r. 1872 privatistka R. Vocelkova vykonala zkoušky z I. a z II. třídy, ředitel Bílek zapsal v knihu, že jest to „první dívka studující na gymnasiích v říši naší“. V těch na pohled prostých slovech jest víc než zápis fakta. Zračí se v nich jakés pokrokové stanovisko, tehdáž ještě vzácné.

O školu sobě svěřenou péči měl až dojemnou. Jak přišel, bylo tu na gymnasii 870 žákův a místnosti nedostatečné. To bylo nutno spraviti nejdřív. Po tom dále přemnoho zápisů v knize, týkajících se zlepšení školy a její úpravy. Za jeho řízení pocténo bylo gymnasium vysokou

návštěvou Jeho císařské Výsosti korunního prince Rudolfa 12. července r. 1871. Bílek si vystrojil školu jako nevěstu; žáci psali básně české vítací, a professor Šohaj uvedl ty mladistvé plody básní svou latinskou. Bílek to všecko si zapisuje do knihy s patrným příjemným rozechvěním. A srdečná slova korunního prince mohla buditi příjemné rozechvění; k řediteli pravil hbitou češtinou: „Těším se velmi seznati Váš ústav, který jest prvním gymnasiem v Čechách; těším se spatřiti žáky ústavu Vašeho, uveďte mne k nim!"

Mladistvý korunní princ, jenž tehdáž ve svých studiích gymnasijních právě zabýval se předměty IV. třídy, zůstal také nejdéle v kvartě akademického gymnasia a bavil se tu s žáky srdečně.

Životopis zvěčnělého ředitele jest prostičký jako většiny mužů, kteří oddali se studiím a škole; nejprv dlouhá studia, pak ze školy do školy; u Bílka jen konec jest neobyčejný. Bílek narodil se 30. září 1819 v Deštné na Táborsku, studoval gymnasium v Hradci Jindřichově; r. 1839 byl na universitě, tu vykonal zkoušky k professuře, suppleval r. 1844 v Litoměřicích, r. 1845 na Malé Straně, r. 1848 stal se v Písku professorem, tu pobyl do r. 1853; toho roku povolán k řízení gymnasia v Hradci Král.; a odtud pak r. 1867 přišel za ředitele na gymnasium naše. Po šesti létech dán na odpočinek. Zapsal si o tom do úřední knihy, že se tak stalo z příčin vůbec známých. Mínil tím příčinu politickou. Aby ukázal, že jest školské služby ještě schopen, dal se v školskou práci na obecném gymnasium Malostranském, ale po 3 létech nechal toho a oddal se až do konce života spisování historickému, k němuž jevil náklonnost již za svého ředitelství; už tenkrát v Roční zprávě vydal článek o Tovaryšstvu Ježíšovu a působení jeho v zemích král. Českého a v kolleji Pražské. Jest to kousek dějin naší školy. Studia historie jesuitské potom už nezanechal nikdaž; r. 1896 vydal obšírnou o Jesuitech knihu (Dějiny řádu Tov. Ježíšova atd.), ale ta jest tendenční a neobstojí u kritiky vědecké. Naproti tomu veliké dílo konfiskací (titul: Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618, vyd. náklad. Musea král. Čes. 1882 I. 1883 II. stran 1470.), výsledek neúmorné. veliké mnoholeté práce archivní, nikdy neztratí cenu svou. Na dobrých základech založeno také jeho: Reformace katolická v Čechách 1620—1650, vydaná r. 1891, a Statky a jmění kollejí jesuitských, klášterů, kostelů (atd.) v král. Českém, od Josefa II. zrušených. Německými články přispěl též k otázce Valdštýnské, zastávaje se zavražděného generalissima.

Bílek zesnul letos dne 6. března 1903. Pohřbu zúčastnila se škola naše, jakož povinna. Také modlili se žáci za bývalého ředitele při requiem. Jako on srdečně přával jiným, takž i jemu budiž přáno ze srdce: Odpočívej v pokoji. Amen."

Z. Winter.

Tomáš Hlavín.

Je-li smutnou povinností psáti posmrtnou vzpomínku o zesnulém členu sboru, jest takový akt piety tím bolestnějším pro podepsaného, jenž býval i žákem zvěčnělého professora Hlavína na gymnasii píseckém, a to jedním z těch žáků, kteří na popud svého učitele oddali se studiu věd přírodních. Byť to byl i popud spíše indirektní, jevící se tím, že prof. Hlavín svým žákům na požádání ochotně půjčoval knihy, vzorně vypravené přednášky a výkresy ze studií universitních (větších illustrovaných učebnic českých tenkráte nebylo), sluší vždycky vděčně toho vzpomínati.

Tomáš Hlavín narodil se 16. října r. 1834 v Běštíně u Hostomic, absolvoval r. 1857 c. k. gymnasium na Malé Straně v Praze a r. 1861 filosofickou fakultu pražské university. Od polovice března r. 1861 až do konce studijního roku 1863 byl assistentem při stolici botaniky na tomto vysokém učení. Nabyv r. 1864 approbace z přírodopisu, mathematiky a fysiky pro nižší gymnasia (r. 1867 nabyl approbace z přírodopisu pro gymnasia vyšší), nastoupil svůj úřad učitelský dnem 1. října r. 1864 jako supplující učitel při vyšším reálném gymnasii v Táboře, kdež se po roce stal učitelem skutečným. Počátkem dubna roku 1868 povolán jako skutečný učitel na c. k. gymnasium v Písku. Když tento ústav r. 1877 ze starého chatrného domu na náměstí konečně se přestěhoval do nové budovy nynější, nemalou měl prof. Hlavín péči o upravení sbírek přírodopisných, jež ve staré budově spolu se sbírkou fysikální směstnány byly v nevlídné, klenuté síni přízemní, zejména pak o založení a zvelebení nové, veliké botanické zahrady, jak v kronice ústavu výslovně se připomíná.

Od 1. října r. 1880 konečně byl prof. Hlavín členem učitelského sboru při c. k. akademickém gymnasii; v r. 1892 povýšen jest do VIII. třídy hodnostní. Zůstal tu mezi námi až do dne 1. března r. 1899, kdy dán ku své žádosti na trvalý odpočinek. „Učil posledně dne 4. března 1899“ — tak připsal tehdejší ředitel ústavu do osobního výkazu Hlavínova. Hned na to odstěhoval se professor Hlavín do svého rodiště a spolu oblíbeného zátiší ferialního, do Běštína, a tu také letos po krátké nemoci dne 11. dubna zemřel; pohřben jest dne 14. t. m. na hřbitově v Hostomicích.

Zesnulý byl dobrý odborník a vzdělaný přírodozpytec, zejména botanik. Živě se pamatuji ze svých studií gymnasijních, kterak nás — bylo to koncem let šedesátých a počátkem sedmdesátých — učil již

tenkráte názorně; zejména kvetoucí rostliny nosil pravidelně do školy a při popisech je demonstroval. Přírodu miloval nade vše; na venkově všechen svůj volný čas od jara do zimy pobýval ve své zahrádce, kterou pak v Praze těžce pohřešoval. Jiné zábavy, jiného osvěžení nehledal a neznal. Byl také literárně činným. Kromě drobnějších příspěvků do „Zlaté knihy“ v Písku vydávané (viz na př. „Zlaté lístky“ čís. 6., 12., 18.) otištěny ve „Vesmíru“ tyto jeho populárně poučné články: „O citu a pohybování se rostlin“ (ročník II.); „Sokol lovecký“ (Falco candidans; tamtéž); „O stěhování se rostlin“ (r. III.); „Kávovník“ (r. IV.). Ve výroční zprávě c. k. gymnasia v Písku za rok 1876 uveřejnil článek „Nerosty jižních Čech až ku rovnoběžníku přes Písek vedenému“; po petrografické charakteristice té končiny uvedeno tu 44 druhů nerostů a k jich znakům připojena jména všech po tu dobu známých nalezišť v jižních Čechách.

Professor Hlavín byl muž neobyčejně skromný; žil jen své rodině a svému povolání. Kdo také na př. zde v Praze kromě jeho kollegů nebo žáků znal tichého, všem stykům s veřejností skoro se vyhýbajícího muže toho? Kdo však ho poznali, jedno vědí: že nebylo většího dobráka nad „otce Hlavína“, jakž jsme mu říkali. Možno směle tvrditi, že mezi všemi svými kollegy, všemi svými žáky nepřítele neměl.

Buď po všech těch klopotech a strastech vezdejšího života dobré té duši věčný mír!

Dr. *František Bayer.*

Moric Kraus.

Učitel israelského náboženství na zdejším ústavě od r. 1897., nar. 5. září 1845. v Pravoníně (okr. Ledečský), zemřel 2. června 1903. v Praze, podlehnuv těžkomyslnosti. Byl muž povahy přímé, svědomitý učitel a ve věcech nábožensko-literárních zástupce českých israelitů nad jiné zasloužilý.

Školní zprávy.

I. Sbor učitelský.

A. Změny v roce školním.

1. Nejvyšším rozhodnutím Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenství ze dne 16. dubna 1903 (min. vyn. ze dne 21. dubna 1903 č. 833 a c. k. z. šk. r. ze dne 27. dubna 1903 č. 17892) udělen prof. Dr **Zikm. Wintrovi** titul školního rady.

2. Nejvyšším rozhodnutím Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenství ze dne 11. srpna 1902 jmenován byl zdejší professor, c. k. okresní inspektor na Smíchově, **Frant. Hansl**, ředitelem c. k. českého gymnasia na Malé Straně v Praze.

3. Pan c. k. ministr kultu a vyučování vynes. ze dne 28. října 1902 č. 18119 (c. k. z. šk. r. ze dne 3. prosince 1902 č. 44134) povýšil do VII. hodnostní třídy professory zdejšího gymnasia **Jos. Havránka**, **Cyrilla Kříže**, Ph. Dr. **Jos. Nováka** a **Karla Pánka**.

4. Za supplující učitele ustanoveni byli:

a) Ph. Dr. **Karel Wenig** vynes. c. k. z. šk. r. ze dne 28. října 1902 č. 40614.

b) **Frant. Kocourek** vyn. c. k. z. šk. r. ze dne 18. prosince 1902 č. 42240.

c) **Frant. Machala** vyn. c. k. z. šk. r. ze dne 17. října 1902 č. 37786.

d) **Václav Vodstrčil** vyn. c. k. z. šk. r. ze dne 18. prosince 1902 č. 42240.

5. Za učitele náboženství israelského Mor. Krausa, jenž dne 2. června 1903 zemřel, nastoupil dne 15. června 1903 PhDr. **Julius Reach**, rabín a učit. nábož. israel. v Roudnici.

B) Stav učitelů na konci školního roku.

a) Pro předměty závazné a jazyk německý.

Číslo řadné	Jméno a hodnost	Předměty, kterým učil	V třídě	Počet hodin týdenních	Poznámka
1.	**Truhlář Antonín,** c. k. ředitel, řádný člen České Akademie císaře Františka Josefa, člen král. České společnosti nauk.	Řečtina	VII.	4	—
2.	**Žlábek František,** c. k. školní rada, professor VII. hodnostní třídy, senior sboru.	Latina	II., VI.	14	Ordin. II. tř.
3.	**Bayer František** Dr., c. k. professor VIII. hodnostní třídy, mimořádný člen České Akademie císaře Františka Josefa a král. České společnosti nauk.	Přírodopis Zeměpis Němčina	Ia., Ib., II., III., V., VI. Ib. Ib.	19	Správce kabinetu přírodopisného.
4.	**Brdlík František** Dr., c. k. professor VIII. hodnostní třídy.	Zeměpis a dějepis Propaedeutika	Ia., II., III., VI., VIII. VII.	19	Správce knihovny žákovské.
5.	**Groh František** Dr., c. k. professor, soukromý docent na c. k. české universitě.	—	—	—	Ve šk. r. 1902-3 měl dovolenou.
6.	**Havránek Josef,** c. k. professor VII. hodnostní třídy, rada a notář kníž. arcib. konsistoře pražské.	Náboženství	I.—VIII.	18	Exhortator pro žáky vyššího i nižšího gymnasia.
7.	**Jeřábek Antonín,** c. k. professor VII. hodnostní třídy.	Mathematika Propaedeutika	Ia., Ib., II., IV., VI., VIII. VIII.	19	—

Číslo řadné	Jméno a hodnost	Předměty, kterým učil	V třídě	Počet hodin týdenních	Poznámka
8.	**Kříž Cyril.** c. k. professor VII. hodnostní třídy.	Latina Řečtina Němčina	VII. VI. VI., VIII.	16	Ordin. VI. tř.
9.	**Loukotka Frant.** Dr., c. k. professor VIII. hodnostní třídy.	Latina Řečtina Němčina	IV. IV. IV., VII.	17	Ordin. IV. tř.
10.	**Novák Josef** Dr., c. k. professor VII. hodnostní třídy.	Čeština	II., III., VI., VII., VIII.	15	Ordin. III. tř. Správce knihovny učitelské.
11.	**Pánek Karel.** c. k. professor VII. hodnostní třídy.	Mathematika Fysika	III., V., VII., IV., VII., VIII.	19	Ordin. VII. tř. Správce sbírek fysikálních.
12.	**Placek Jan,** c. k. professor VII. hodnostní třídy.	Latina Řečtina	III., VIII. VIII.	16	Ordin. VIII. tř.
13	**Třesohlavý Josef.** c. k. professor VII. hodnostní třídy.	—	—	—	Jest c. k. školním inspektorem okresu Sušického
14.	**Winter Zikmund** Dr., c. k. školní rada, professor VII. hodnostní třídy, řádný člen České Akademie císaře Františka Josefa, člen král. České společnosti nauk a Akademie věd v Krakově.	Zeměpis a dějepis	V., VI., VIII.	10	Ve šk. r. 1902-3 snížen mu úkol učebný na 10 týdenních hodin. Správce sbírky zeměpisné a numismatické.

Číslo řadné	Jméno a hodnost	Předměty, kterým učil	V třídě	Počet hodin týdenních	Poznámka
15	**Kocourek František,** supplující učitel.	Čeština Němčina	IV., V. II., III., V.	17	—
16.	**Machala František,** supplující učitel.	Latina Čeština	Ib. Ib.	11	Ordin. Ib. tř.
17.	**Vodstrčil Václav,** supplující učitel.	Latina Řečtina Němčina	V. III. Ia.	15	Ordin. V. tř.
18.	**Wenig Karel** Dr., supplující učitel.	Latina Řečtina Čeština	Ia. V. Ia.	16	Ordin. Ia. tř.

b) Pro náboženství mimo katolické

Číslo řadné	Jméno a hodnost	Předměty, kterým učil	Počet oddělení	Počet hodin týdenních	Poznámka
19.	**Kraus Moric,** učitel israelského náboženství (do konce května).	Náboženství israelské	2	4	46 žáků.
20.	**Souček Josef,** evang. ref. farář.	Náboženství evang. ref.	3	6	66 žáků.

c) **Pro předměty nezávazné kromě němčiny.**

Číslo řadné	Jméno a hodnost	Předměty, kterým učil	Počet oddělení	Počet hodin týdenních	Poznámka
21.	**Beneš Bohuslav,** c. k. professor realky v Žižkově.	Kreslení	2	4	—
—	**Brdlík František** Dr., c. k. professor (viz č. 4.)	Těsnopis	2	4	—
22.	**Čech Karel,** ředitel kůru na Král. Vinohradech.	Zpěv	2	4	—
23.	**Dolejška František,** professor Československé obchodní akademie.	Krasopis	4	4	—
24.	**Kotrč Karel,** c. k. professor VII. hodnostní třídy při realce Staroměstské.	Francouzský jazyk	1	2	—
25.	**Paulus Vojtěch,** c. k. professor VII. hodnostní třídy při realce v Ječné ulici.	Francouzský jazyk, kurs rozšířený	2 (ročníky II. a III.)	6	—
26.	**Smolka Antonín** učitel měšťanské školy u sv. Kříže Většího.	Tělocvik	3	6	—

C) Dovolené.

1. Professoru Dru. **Zikmundu Wintrovi** byl za příčinou prací vědeckých v šk. r. 1902—1903 učebný úkol snížen na 10 hodin týdenního vyučování (min. vyn. ze dne 1. května 1902 č. 10.480; z. šk. r. ze dne 17. května 1902 č. 18.556).

2. Professoru Dru. **Františku Grohovi**, soukromému docentu c. k. české university v Praze, byla za příčinou vědeckých studií udělena pro školní rok 1902—1903 úplná dovolená min. vynes. ze dne 23. června 1902 č. 12.951 a 24. června 1902 č. 8913 (z. šk. r. 17. července 1902 č. 24.509 a 30. července 1902 č. 24.994).

3. Professor **Josef Třesohlavý**, od 1. ledna 1901 c. k. okresní školní inspektor v Sušici, má na ústavě zdejším trvalou dovolenou.

II. Osnova vyučovací.

A) V předmětech povinných a v jazyku německém.

a) **Vyučování**, které se až do minulého roku školního dálo dle osnovy ustanovené vynesením c. k. ministerstva kultu a vyučování č. 10128 ze dne 26. května 1884 (Věst. min. 1884 str. 161) se změnami v letech 1887, 1891, 1892, 1899 (V. m 1887 str. 79 a 180, 1891 str. 241, 1892 str. 397, 1899 str. 160) nařízenými, spravuje se nyní druhým vydáním zmíněné osnovy, z vynesení c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 23. února 1900 č. 5146 (V. m. 1900 str. 151).

Podrobně byla učebná osnova uveřejněna ve výroční zprávě zdejšího ústavu z r. 1893—1894.

Pro jazyk český a německý na gymnasiích českých platí osnova nová, schválená min. vynesením č. 17555 ze dne 3. července 1900 (z. šk. r. č. 26871 ze dne 30. července 1900).

Při vyučování náboženství katolickému provedeny v učebném plánu pro nižší gymnasium změny, předepsané vynesením knížecí arcibiskupské konsistoře v Praze ze dne 26. května 1899 č. 5623.

Přehled hodin vyučovacích.

Ve třídě	Náboženství	Latina	Řečtina	Čeština	Zeměpis a dějepis	Mathematika	Přírodopis	Fysika	Propaedeutika	Němčina (neoblig.)	Celkem
I.	2	8	—	3	3	3	2	—	—	4	25
II.	2	8	—	3	4	3	2	—	—	4	26
III.	2	6	5	3	3	3	v I. sem. 0 v II. sem. 2	v I. sem 2 v II sem 0	—	4	28
IV.	2	6	4	3	4	3	—	3	—	4	29
V.	2	6	5	3	3	4	2	—	—	3	28
VI.	2	6	5	3	4	3	2	—	—	3	28
VII.	2	5	4	3	3	3	—	3	2	3	28
VIII.	2	5	5	3	3	2	—	3	2	3	28
	16	50	28	24	27	24	v I. sem 8, v II. sem. 10	v I. sem 11, v II. sem. 9.	4	28	220

b) Četba.

α) Školní.

1. Z jazyka latinského.

V třídě III. *Cornelius Nepos*: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Alcibiades, Thrasybulus, Agesilaus, Pelopidas, Epaminondas (část).

V třídě IV. *Caesar*: De bello Gallico kn. I., IV., VII. (výbor). — *Ovidius*: Metam. I., 89—162; Fast. I., 543—586, II., 83—118, 195—242, 687—710.

V třídě V. *Livius*: Ab urbe cond. kn. I., XXI. cap. 1.—30. — *Ovidius*: Metam. I. 262—312, 313—415, II. 1—332. VI. 146—312, VIII. 618—720; Fasti 465—586, 193—242, II. 687—710, IV. 393—620; Tristium IV. 10.

V třídě VI. *Sallustius*: Bellum Jugurthinum. — *Cicero* in Catilinam orat. I. — *Caesar*: Bell. civ. III. 71—112. — *Vergilius*: Aeneid. I.; Georg. II. 136—176; 458—540; Bucol. ecl. I.

V třídě VII. *Cicero*: Pro lege Manilia; Pro Archia poeta; Cato Maior. — *Vergilius*: Aen. II., IV., VI., IX. 176—449.

V třídě VIII. *Tacitus*: Germania c. 1.—27., Annal. lib. I. (dle vydání Skřivanova). — *Horatius*: Carm. I. 1., 3., 4., 7., 22., 24., 28; II. 3., 6., 10., 13., 14., 18.; III. 1., 2., 3., 5., 30.; IV. 2., 3., 7., 9. Epod. 2. Sat. I. 1., 9. Epist. I. 2.; II. 3. v. 1.—127.

2. Z jazyka řeckého.

V třídě V. *Xenofon*: Anabase I., III., V., VII., IX., XI., XV. — Kyropaedie II. — *Homer*: Ilias I., III.

V třídě VI. *Homer*: Ilias III., VI., XVI., XXII., XXIV. — *Herodot*: VI. 46—140; VII. — *Xenofon*: Kyrop. IX.; Memor. I.

V třídě VII. *Demosthenes*: Řeči I., III., V., VIII. — *Homer*: Odyss. I. 1—104; V., VI., IX., X.

V třídě VIII. *Plato*: Apologie. Laches. — *Sofokles*: Antigona. — *Homer*: Odyss. XVI.

3. Z jazyka českého.

V třídě VII. *Shakespeare*: Julius Caesar, přeložil J. V. Sládek, vyd. J. Bartocha. — *Komenský*: Labyrint světa, vyd. Frant. Bílý.

V třídě VIII. *Bozděch*: Baron Görtz.

4. Z jazyka německého.

V třídě VIII. *Schiller*: Die Jungfrau von Orleans. Vyd. F. Ullsperger.

β) Soukromá.

1. Z jazyka latinského.

V třídě V. 1. *Benýšek Ladislav*: Livius Ab urbe cond. kn. II.; Ovidius (dle vyd. Breindlova): Metam. čl. 7., 9., 10, 11., 17., 20., 21., 25., 27., 29., 30., 35.; Fasti čl. 1., 2., 4., 8., 9., 15., 17., 18.; Am. čl. 1., 2., 3., 4., 5.; Ex Ponto čl. 3. — 2. *Biegenheim Ferd.*: Livius A. U. C. kn. II.; Ovidius Metam.

čl. 7., 9., 10., 11., 17., 20., 21., 25., 27., 29., 30., 35.; Fasti čl. 1., 2., 4., 9., 17., 18., Am. čl. 1., 2., 3., 4., 5. Ex P. čl. 3. — 3. *Gruss Gustav*: Ovidius Metam. čl. 7., 10. — 4. *Náprstek V.*: Livius A. U. C. kn. II. 1—20. Ovidius Metam. čl. 7., 9., 12., 17., 20., 22., 25., 27., 30., 35.; Am. čl 1.; Fasti 2., 4., 18.; Ex Ponto čl. 3.; Tristium čl. 2, 12. — 5. *Novák Josef*: Ovidius Metam. čl. 7., 10., 17. — 6. *Pudlač Ant.*: Livius Ab urbe cond. kn. XXI. 31—50.

V třídě VI. 1. *Homolka Jos.*: Cic. in Catil. orat. III.: Caes. bell. civ. I. 1—20. — 2. *Jirásek Arnold*: Ovid. (dle Breindlova vyd.) Metam. čl. 6., 19.; Amor. čl. 2.; Fast. čl. 10.; Ex Ponto čl. 1.; Sallustii Catilina; Oratio Cottae; Caes. bell. civ. I. 1—20; Cic. in Catil. or. III. — 3. *Kabeš Vladimír*: Sall. Catil. c. 1.—30. — 4. *Kočka František*: Sallust. Catil. c. 1.—30. — 5. *Kraus Antonín*: Cic. in Catil. or. III. — 6. *Kulhánek Jaroslav*: Sallust. Catil. c. 1—30. — 7. *Paul Pavel*: Ovid. Metam. čl. 11; Ex Ponto čl. 3.; Sallust. Catilina; Cic. in Catil. or. III. — 8. *Rychlík Vilém*: Cic. in Catil. or. IV. — 9 *Schnöbling Emil*: Cic. in Catil. or. IV. — 10. *Žíd Antonín*: Sall. Catil. c. 1 - 30; Caes. bell. civ. I. c. 1--20; Cic. in Catil. or. III. — 11. *Züza Ferdinand*: Cic. in Catil. or III.

V třídě VII. 1. *Biegenheim Julius*: Cic. in Catil. II. — 2. *Feig Otto*: Vergil. Aen. III., V. — 3. *Frída Vladimír*: Ovid. Met. II. 760-801; IV. 615—662; 670—746; 753—764; XII. 575-606; XIV. 581—608; 805—851; XV. 871-879; Am. III. 8., 35—56; Rem. 169—196; Fast. I. 1—26; 63—88; II. 617—638; III. 809—834; V. 621—624; 633—662; VI. 101—102; 169—182; Trist. I. 7; IV. 8; Ex P. III. 7. — 4. *Havlíček František*: Vergil. Ecl. V., VII., IX. — 5. *Nevole Jaromír*: Caes. b. c. II.; Cic. in Cat. III.; Verg. Aen. III. — 6. *Růžička Karel*: Verg. Aen. V. — 7. *Šálek Emanuel*: Cic. Pro S. Roscio; Divin. in Caec.; Verg. Aen. III., V. — 8. *Vilím Arnošt*: Cic. in Catil. IV.. Caes. b. c. I. 16—30; II. 16—30; Ovid. Met. I. 163-261; III. 528-733; IV. 1—35; 39—48; 670—746; 753—764; V. 385—437; 462—571; VI. 5—82; 103—107; 127—145; XI. 87—193; XIV. 246—307; 805—851; Fast. I. 1 26; 465-586; 709-722; II. 83—118; 617-684; III. 713—714; 725—790; Am. II. 6; III. 9; Trist. I. 7; III. 12; IV. 8; V. 3; Ex Ponto IV. 3. Vergil. Aen. III. — 9. *Vokáč Lev*: Vergil. Aen. V. Ecl. VII., IX.

V třídě VIII. 1. *Kyzlík Josef*: Vergil. Aen. IX.; Tacit. Histor. I. 1—50.; Horm. Carm. I. 2., 10., 31., 37.; II. 1., 9., 15., 20.; III. 4.; IV. 5., 8., 12., 15. — 2. *Lameš Jaroslav*: Verg. Aen. V.; Hor. Carm. I. 2, 10., 31., 37.; II. 1., 9., 15., 20.; III. 4.; IV. 5., 8., 12., 15. — 3. *Provazník Jan*: Verg. Aen. III. — 4. *Stránský Ota*: Verg. Aen. IX.; Hor. Carm. I. 2., 10., 31., 37.; II. 1., 9, 15., 20.; III. 4.; IV. 5., 8., 12., 15. — 5. *Suchý Karel*: Verg. Aen. V.

2. Z jazyka řeckého.

V třídě V. 1. *Balcar Jindřich*: Xen. Anab. IV. (vyd. Steinmannovo). — 2. *Benýšek Ladislav*: Xen. Anab. II., IV., VIII.; Kyr. IV., XI.; Apomn. VI.; Homer. Ilias. XIV., XX. — 3. *Biegenheim Ferdinand*; Xen. Anab. II., IV., VIII.; Kyr. IV., XI.; Apomn. VI.; Homer: Ilias XIV.. XX. — 4. *Bissel Karel*: Xen. Anab. II. — 5. *Gruss Gustav*: Xen. Anab. II., IV., VI., XIII. — 6. *Holan Karel*: Xen. Anab. II. — 7. *Linhart Kamil*: Xen. Anab. VIII. — 8. *Náprstek Václav*: Xen. Anab. II., VIII.; Kyr. III. IV.; Homer Ilias

IV., VII. — 9. *Podlipský Václav*: Xen. Anab. II., IV., VIII. — 10. *Popper Pavel*: Xen. Anab. IV., VI. — 11. *Prchlík Josef*: Xen. Anab. VIII. — 12. *Pudlač Antonín*: Xen Anab. II., IV., VIII. — 13. *Slouk Miloš*: Xen. Anab. II, VI. — 14. *Svoboda Václav*: Xen. Anab. IV. — 15. *Tatzauer Frant.*: Xen. Anab. VIII. — 16. *Uher Emanuel*: Xen. Anab. IV. — 17. *Votýpka Josef*: Xen. Anab. IV. — 18. *Wagenknecht Rudolf*: Xen. Anab. IV. — 19. *Bráf Václav* (privatista): Homer, Ilias II., IV., V., VII., VIII., IX., X

V třídě VI. 1. *Jirásek Arnold*: Xenof. Anab. VI., Memor. VI.; Homer Ilias IV. X. XIV. XIX. — 2. *Kulhánek Jaroslav*: Xen. Anab. II., XI. — 3. *Paul Pavel*: Xen. Kyr. IV., V. XI.; Homer. Ilias X., XIX.; Herodot VI. 1—45; III. 119. — 4. *Rychlík Vilém*: Homer Ilias V., X. — 5. *Schulman Arnošt*: Homer Il. VIII. 1—200. — 6. *Vokáč Augustin*: Xenof. Anab. IX.; Homer Il. VII.

V třídě VII. 1. *Eisner Otto*: Hom. Odyss. VII. — 2. *Frída Vladim.*: Hom. Il. VIII., XX.; Odyss. VII. — 3. *Havlíček Frant.*: Herod. (vyd. Šuran) V. č. 1—5; 7—9; z přídavků č. 1., 2., 3., 11., 12. Hom. Odyss. VII., VIII. — 4. *Nevole Jaromír*: Xenof. Apomn. č. III., VII. Hom. Iliad. IV., XIII., XV., XVI., XVIII., XXI., XXIV. Hom. Odyss. VII., XIX. — 5. *Růžička Karel*: Herodot VIII. Hom. Odyss. VII., VIII. — 6. *Rychlík Karel*: Homer Odyss. VII. — 7. *Šálek Eman.*: Herod. kn. VIII., IX. 1—44; Hom. Odyss. II.; Demosthenes, Olynth. II.; Aischines, Řeč proti Ktesifontovi. — 8. *Vilím Arn.*: Herod. kn. V.; přídavků č. 1—12; 14—19; Hom. Iliad. III., VIII., XII., XIX., XX.; Hom. Odyss. II., VII.; Demosth. Olynth. II. — 9. *Vokáč Lev*: Hom. Odyss. VII.

V třídě VIII. 1. *Frankenberger Otakar*: Hom. Odyss. II., VII. — 2. *Kyzlík Josef*: Demosth. proti Fil. II., O zález. Cherson.; Plato Kriton; Sofokles Ajas. — 3. *Lameš Jaroslav*: Demosth. O zález. Cherson.; Sofokles Ajas. 4. *Provazník Jan*: Plato Kriton.; Sofokles Ajas. — 5. *Stránský Ota*: Demosth. proti Filip. II., O zález. Cherson.; Sofokles Ajas. — 6. *Suchý Karel*: Homer Il. XVIII., XIX.; Sofokles Ajas.

c) Themata ku písemným pracím a cvičení řečnická.

(Hvězdičkou označeny jsou práce školní.)

1. *V jazyku českém.*

V třídě V.

1. Záhořovo lože. (Vypravování dle Erbenovy básně.) 2.* Jaké byly letošní mé prázdniny. (Vypravování dle skutečnosti.) 3. Dušičky. (Líčení.) 4.* Jak byla odměněna zbožnost hraběte z Habsburka. (Dle Schillerovy německé básně) 5. Boj Horatiů s Kuriatii. (Dle Livia.) 6.* Král Ječmínek. (Vypravování dle čtené pověsti.) 7. Na Karlově mostě. (Líčení.) 8.* Čurila Plénkovič. (Vypravování dle čtené básně.) 9. Pohled s Petřína na Prahu. (Popis.) 10.* Historie babiččina tolaru. (Dle soukromé četby „Babičky“ od Boženy Němcové) 11. U zlatého slunce. (Vypravování.) 12.* Nioba. (Dle Ovidia.) *Frant. Kocourek.*

V třídě VI.

1. Slavnost vysvěcení nové budovy c k. akadem. gymnasia. (Popis.) 2.* Zdobíc sama sebe zdobí růže zahradu. (Vysvětlení.) 3. Rozbor úvodu k Alexandreidě. 4.* Květy a naděje. (Přirovnání.) 5. Rozvoj českého školství za vlády císaře Františka Josefa I. (Pojednání.) 6.* Jak působí různost podnebí v přírodu a činnost lidskou. (Pojednání.) 7. Řeka — život lidský. (Přirovnání.) 8.* Blahodárné účinky knihtiskařství. (Pojednání.) 9. Čeho se dovídáme z předmluvy kroniky Dalimilovy? (Pojednání.) 10.* Jak vznikl rozkol mezi Metellem a Mariem ve válce Jugurthské. (Pojednání.) 11. Mládí císaře Františka Josefa I. (Nástin životopisný.) 12 * Jak pěstováno bylo dějepisectví v staré době literatury české. (Pojednání.) Dr. *Jos. Novák.*

V třídě VII.

1. Obrat v životě sv. Prokopa. (Pojednání.) 2.* Strom a člověk v ušlechtění. (Přirovnání.) 3. Kterak se osvědčila idea Rakouského státu za Leopolda I. (Pojednání.) 4.* G Pompejus vzor vojevůdce. (Charakteristika dle Cicerona.) 5. Ne v pozemských statcích, ale ve vědomostech spočívá nejlepší bohatství. (Pojednání.) 6 * Vzdělanost vede k dělení práce. (Pojednání.) 7. Jak lidé pohlížejí na přírodu. (Pojednání.) 8.* Vítězové nad Napoleonem arcikníže Karel a kníže Karel Schwarzenberk. (Pojednání.) 9. Julius Caesar. (Charakteristika dle Shakespearova dramata). 10.* Historický význam Středozemního moře. (Pojednání.)

Cvičení řečnická. 1. Jan Kollár jako básník. 2. O hudbě řecké. 3. O B. Smetanovi. 4. Omnia sunt hominum tenui pendentia filo, et subito casu, quae valuere ruunt 5. Rozbor Čechovy Slavie. 6. Rozbor Čechovy Dagmary. 7. Kollárova Slávy Dcera a Child Haroldova pout. 8. O Koperníkovi a jeho soustavě. 9. Řeč Caesarova při překročení Rubikona. 10. O rytířství středověkém. Dr. *Jos. Novák.*

V třídě VIII.

1. Umění výtvarné a básnictví. (Pojednání.) 2.* Jak jest se vzdělávati v jazyku mateřském? (Úvaha.) 3. Kterak se připravovalo ve středověku sloučení zemí, jež byly základem nynějšího mocnářství Rakousko-uherského? (Pojednání.) 4.* Být otcem velkých činů lépe jest, než pouze synem velkých otců být. (Úvaha. — Jul. Zeyer.) 5. Příroda spasí vás, v této bibli čtěte! (Úvaha. — Sv. Čech.) 6.* Proč zásluhy velikých mužů bývají lépe oceňovány od potomstva než od vrstevníků? (Pojednání.) 7. Abiturient loučí se se spolužáky. (Řeč.) 8. Zvelebení říše Rakousko-uherské za panování císaře Františka Josefa I. (Pojednání.)

9. Ty, hochu, pracuj! Každým novým dílem
jsi vyšší o píď, a těch pídí řada
se na obrovskou výši časem skládá
a k hvězdám tebe sblíží. Vrchlický. (Pojednání. Mat. práce.)

Cvičení řečnická. 1. O divadle řeckém. 2. O divadle českém. 3. Heyduk jako básník. 4. O písni lidové. 5. O Sokratovi. 6. Život země. 7. O Boženě Němcové. 8. O J. Sv. Preslovi. Dr. *Jos. Novák.*

2. *V jazyku německém.*

V třídě V.

1. Der betrogene Teufel. (Nach Rückert.) 2.* Die Äxte. (Nacherzählung.) 3. Wer andern eine Grube gräbt... (Nach Gertler.) 4.* Des Kaisers Herz. (Nach Ebert.) 5. Rübezahl und der Glaser. (Nach Büsching.) 6.* Das Hufeisen. (Übersetzung.) 7. Der Esel in dem Blumengarten. (Übersetzung.) 8.* Der Überwinder der Welt. (Nach Gottfried Herder.) 9. Die Freunde in der Not. (Nach Ludwig Aurbacher.) 10.* Vaterlandsliebe. (Nacherzählung.) 11. Soldat und Sohn. (Aus dem Leben Kaiser Josefs II.) 12.* Der Schatzgräber. (Nach Göthe.) *Frant. Kocourek.*

V třídě VI.

1. Die Erschaffung des Menschen (Übersetzung.) 2.* Die Teilung der Erde. (Nach Schiller.) 3. Der Zweikampf des Paris mit Menelaos. (Nach Homer.) 4.* Andreas Hofer. (Nach der Lektüre.) 5. Der geheilte Patient. (Reproduktion.) 6.* Der vertriebene König. (Nach der Lektüre.) 7. Weisheit aus Vogelmund. (Nach Friedr. Rückert.) 8.* Die Ähren. (Übersetzung). 9. Max und Dürer. (Nach Anast. Grün.) 10.* Schwäbische Kunde. (Nach Ludw. Uhland.) 11. Der Fuchs. (Nach der Lektüre.) 12.* Xerxes' Unterredung mit Demaratos. (Nach Herodot.) *Cyril Kříž.*

V třídě VII.

1.* Parzival. Kurzgefasster Inhalt des gleichnamigen Epos von Wolfram von Eschenbach. 2. Das Lied vom braven Manne. Freie Wiedergabe der gleichnam. Ballade von Gottfr. Aug. Bürger. 3.* Die Gestalt des Menschen. Inh. der gleichnam. Legende von J. G. Herder. 4. Kaiser Rudolfs von Habsburg Biedersinn und Edelmut. Nach Jerrer. 5.* Freuden der Städter zur Winterzeit. 6*. Oberon. Inh. des gleichnam. Epos von Ch. M. Wieland. 7. Warum führt Kaiser Ferdinand I. den Beinamen „der Gütige". Übersetzung aus dem Böhm. 8.* Die letzten Augenblicke des Priamus. Der einschlägigen Partie aus der Äneis nacherzählt. 9. Über das epische Nacheinander im Gegensatze zum Nebeneinander der bildenden Künste. Nach Lessings Laokoon. 10*. Ein Gang über die Karlsbrücke. Schilderung.

Dr. *Frant. Loukotka.*

V třídě VIII.

1.* Der Erbauer der Kirche auf dem Karlshofe. (Übersetzung). 2. Allerseelen. (Schilderung.) 3.* Der Charakter Johannas im Prologe des Dramas „Die Jungfrau von Orleans". (Nach der Lektüre.) 4. Die Freuden des Winters. (Abhandlung.) 5.* Auf der Prager Burg zur Zeit Kaiser Ferdinand des Gütigen. (Übersetzung.) 6.* Die Bedeutung und Berechtigung des Ausspruches: „Dein Schicksal ruht in deiner eigenen Brust". (Abhandlung.) 7. Die tragische Schuld Johannas und ihre Sühnung. (Nach der Lektüre von Schillers „Jungfrau von Orleans".) 8.* Aus dem Leben des Kaisers Franz I. (Übersetzung.) 9. Welchen natürlichen Verhältnissen verdankt Europa seine hervorragende Stellung unter den fünf Weltteilen? (Abhandlung.) (Práce maturitní.)

Cyril Kříž.

d) **Knihy učebné** na školní rok 1903—1904.

A) *Pro předměty povinné.*

I. třída.

Náboženství:	Velký katechismus katolického náboženství.
Latina:	**Hrbek**, Latinská mluvnice, I. díl, 2. vyd.
	Hrbek, Cvičebná kniha pro I. třídu, 3. vyd.
Čeština:	**Vykoukal**, Čítanka pro první třídu škol středních.
	Gebauer, Krátká mluvnice česká, 3. vyd.
Zeměpis:	**Tille-Brdlík**, Učebnice zeměpisu. Část I., 11. vyd.
	Kozenn, Zeměpisný atlas, 14. vyd. (vedle vyd. dřívějších).
Mathematika:	**Tůma**, Arithmetika pro I. a II. třídu, 6. vyd.
	Jeřábek, Základové měřictví, 6. vyd.
Přírodopis:	**Pokorný-Rosický**, Přírodopis živočišstva, 9. neb 10. vyd.
	Pokorný-Čelakovský, Přírodopis rostlinstva, 6. vyd.
Němčina:	**Roth-Bílý**, Úvod do jazyka německého rozborem a nápodobou, 3. vyd.

II. třída.

Náboženství:	Velký katechismus katolického náboženství.
Latina:	**Hrbek**, Latinská mluvnice, I. díl, 2. vyd.
	Hrbek, Cvičebná kniha jazyka latinského pro II. třídu gymnasijní, 3. vyd.
Čeština:	**Bartoš**, Česká čítanka pro II. třídu, 5. vyd.
	Gebauer, Krátká mluvnice česká, 3. vyd.
Dějepis a zeměpis:	**Šembera**, Učebná kniha dějepisu všeobecného pro nižší třídy škol středních, I. díl. Starý věk.
	Tille-Brdlík, Učebnice zeměpisu, část II., 11. vyd.
	Kozenn, Zeměpisný atlas, 14 vyd. (vedle vyd. dřívějších).
Mathematika:	**Tůma**, Arithmetika pro I. a II. třídu, 6. vyd.
	Jeřábek, Základové měřictví, 6. vyd.
Přírodopis:	**Pokorný-Rosický**, Přírodopis živočišstva, 9. neb 10. vyd.
	Pokorný-Čelakovský, Přírodopis rostlinstva, 6. vyd.
Němčina:	**Roth-Bílý**, Úvod do jazyka německého rozborem a nápodobou, pro II. třídu škol středních, 2. vyd.

III. třída.

Náboženství:	Liturgika pro střední školy.
	Podlaha, Dějiny zjevení Božího Starého Zákona.
Latina:	**Hrbek**, Latinská mluvnice, I. díl, 2. vyd. a II. díl.
	Breindl, Cornelia Nepota vybrané životopisy výtečných vojevůdcův. Se slovníkem.
	Hrbek-Hrubý, Cvič. kniha jaz. latinského pro III. třídu gymnasijní.

Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Mluvnice řecká, díl I., 7. vyd.
Hrubý. Cvič. kniha jazyka řeckého pro III. a IV. třídu, 2. vyd.

Čeština: **Gebauer**, Krátká mluvnice česká, 2. vyd.
Gebauer, Mluvnice česká pro školy střední, 2 díly v 1 svazku, 3. vyd.
Petrů, Čítanka pro III. třídu, 4. vyd.

Zeměpis a dějepis: **Šembera**, Učebná kniha dějepisu všeobecného pro nižší třídy škol středních. II. díl. Střední věk.
Tille-Brdlík, Učebnice zeměpisu. III. část, vyd. 11.
Kozenn, Zeměpisný atlas, 14. vyd. (vedle vyd. dřívějších).

Mathematika: **Tůma**, Arithmetika pro III. a IV. třídu, 3. vyd.
Jeřábek, Základové měřictví, 5. vyd.

Přírodopis: **Rosický**, Nerostopis, 4. vyd.

Fysika: **Pošusta**, Základové silozpytu, 3. aneb 4. vyd.

Němčina: **Roth-Bílý**, Německá čítanka a mluvnická cvičebnice pro III. a IV. tř. škol středních, 3. vyd.

IV. třída.

Náboženství: **Procházka**, Dějiny zjevení Božího v Novém Zákoně, 5. vyd.

Latina: **Hrbek**, Latinská mluvnice, I. díl vyd. 2. a II. díl.
C. Julia Caesara Zápisky o válce gallské, vyd. Breindl.
P. Ovidius Naso, Vybrané básně, vyd. Breindl.
Hrbek-Hrubý, Cvičebná kniha jazyka latinského pro IV. tř. gymnasijní.

Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Mluvnice řecká, díl I., 7. vyd.
Hrubý, Cvič. kniha jazyka řeckého pro III. a IV. tř., 2. vyd.

Čeština: **Bartoš**, Česká čítanka pro IV. třídu, 4. vyd.
Gebauer, Krátká mluvnice česká, 2. vydání.
Gebauer, Mluvnice česká pro školy střední, 2 díly v 1 svazku, 3. vydání.

Dějepis a zeměpis: **Šembera**. Učebná kniha dějepisu všeobecného pro nižší třídy škol středních, III. díl. Nový věk.
Tille, Zeměpis obecný. Svazek II. Zeměpis Rakousko-Uherský, 6. vyd.
Kozenn, Zeměpisný atlas, 1.—14. vyd.

Mathematika: **Tůma**, Arithmetika pro III. a IV. třídu, 3. vyd.
Jeřábek, Základové měřictví, 4. vyd.

Fysika: **Pošusta**, Základové silozpytu, 3. aneb 4. vyd.

Němčina: **Roth-Bílý**, Německá čítanka a mluvnická cvičebnice pro III. a IV. tř. škol středních, 3. vyd.

V. třída.

Náboženství: **Procházka**, Základní nauka náboženská, 5. vyd.

Latina: **Hrbek**, Latinská mluvnice, I., vyd. 2. a II. díl.
Livius, vyd. Zingerle-Štolovský, Libri I., II., XXI., XXII., 3. vydání.
P. Ovidius Naso, Vybrané básně, vyd. Breindl.
Hrubý, Úkoly ku překladům z jazyka českého na jazyk latinský, 3. aneb 4. vyd.

Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Řecká mluvnice, I. díl, 6. neb 7. vydání a II. díl, 6. vyd.
Hrubý, Cvičebná kniha jazyka řeckého, díl II. pro třídu V.—VIII.
Homeri Ilias, vyd. Steinmann. (Pouhý text.)
Steinmann, Výbor ze spisů Xenofontových. (S poznám.)

Čeština: **Gebauer**, Mluvnice česká pro školy střední, II. díl. Skladba, 2. vydání.
Bartoš-Bílý-Čech, Malá slovesnost, 7. neb 8. vyd.

Dějepis a zeměpis: **Kameníček-Dvořák**, Všeobecný dějepis pro vyšší třídy škol středních. I. Starý věk, 2. vyd.
Kozenn, Zeměpisný atlas, 1.—14. vyd.

Mathematika: **Jandečka-Libický**, Geometrie, I. díl, 6. vyd.
Taftl-Soldát, Algebra pro vyšší třídy, 5. vyd.

Přírodopis: **Šafránek-Bernard**, Nerostopis, 3. vyd.
Rosický, Botanika, 3. vyd.

Němčina: **Trnka**, Lesebuch für die 5. und 6. Klasse, 2. vyd.
Veselík, Sbírka úkolů ku překladům na jazyk německý, část I. pro 5. a 6. tř.
Roth, Německá mluvnice pro střední školy.

VI. třída.

Náboženství: **Procházka**, Katolická věrouka, 3. vyd.

Latina: **Hrbek**, Latinská mluvnice I., vyd. 2. a II. díl.
Caesar, De bello civili. vyd. Hoffmann.
Cicero, In Catilinam, vyd. Novák.
Sallustius, Bellum Jugurthinum, vyd. Scheindler-Skřivan.
Vergilius, Aeneis a vybrané části zpěvů pastýřských a rolnických, vyd. Klouček-Mikenda.
Hrubý, Úkoly ku překladům z jazyka českého na jazyk latinský, 3 vyd.

Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Řecká mluvnice, I. díl, 6. neb 7. vyd. a II. díl, 6. vyd.
Hrubý, Cvičebná kniha jaz. řeckého, II. díl.
Homeri Ilias, vyd. Steinmann. (Pouhý text.)
Steinmann, Výbor ze spisů Xenofontových.
Šuran, Výbor z Herodota, Války řecko-perské.

Čeština: **Gebauer**, Mluvnice česká pro školy střední, II. díl. Skladba. 2. vydání.
Pelikán, Výbor z literatury české. Doba stará, 2. vyd.
Bartoš-Bílý-Čech. Malá slovesnost, 7. vyd.

Dějepis a zeměpis: **Kameníček-Dvořák**, Dějepis všeobecný. Díl I. Starý věk, vyd. 2.; díl II. Střední věk, vyd. 2.; díl III. Nový věk. vydání 2.
Kozenn, Zeměpisný atlas, 1.—14. vyd.

Mathematika: **Taftl-Soldát**, Algebra, 5. vyd.
Jandečka, Geometria, II. díl 5. vyd. a III. díl, 4. vyd.
Studnička, Logarithmické tabulky.

Přírodopis: **Woldřich-Bayer**, Zoologie pro vyšší třídy středních škol, 2. vydání.

Němčina: **Trnka**, Lesebuch für die 5. und 6. Klasse, 2. vyd.
Veselík, Sbírka úkolů ku překladům na jazyk německý, část I. pro 5. a 6. třídu.
Roth, Německá mluvnice pro střední školy.

VII. třída.

Náboženství: **Procházka-Podlaha**, Mravověda pro 7. třídu, 2. vydání.
Latina: **Hrbek**, Latinská mluvnice, I. a II. díl.
Cicero, pro Sexto Roscio Amerino, vyd. Novák.
Cicero, pro A. Licinio Archia poeta, vyd. Krsek.
Cicero, Cato maior, vyd. Novák.
Vergilius, Aeneis a vybrané části zpěvů pastýřských a rolnických, vyd. Klouček-Mikenda.
Riss, Cvičebná kniha, 3. neb 4. vyd.
Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Řecká mluvnice, I. a II. díl, 6. vyd.
Lepař, Cvičebná kniha, 6. neb 7. vydání
Homer, Odysseia, ed. Steinmann, I. a II. díl. (Pouhý text.)
Kastner, Výbor řečí Demosthenových, 3. vydání. (Pouhý text.)
Čeština: **Grim**, Výbor z literatury české doby střední, 3. vyd.
Truhlář, Výbor z literatury české. Doba nová, 3. vyd.
Bartoš-Bílý-Čech, Malá slovesnost, 7. vyd.
Shakespeare, Julius Caesar, přeložil Sládek, upravil Bartocha.
Komenský, Labyrint světa, vyd. Bílý.
Dějepis a zeměpis: **Kameníček-Dvořák**, Dějepis všeobecný. Díl III. Nový věk. 1. neb 2. vyd.
Kozenn, Zeměpisný atlas, 1.—14. vydání.
Mathematika: **Taftl-Soldát**, Algebra, 5. vyd.
Jandečka, Geometria, III. díl, 4. vyd. a IV. díl, 3. vyd.
Studnička, Logarithmické tabulky.
Fysika: **Reiss-Theurer**, Fysika, 3. vydání.
Propaedeutika: **Krejčí**, Logika.
Němčina: **Trnka-Veselík**, Lesebuch für die obersten Klassen, 2. vyd.
Roth, Německá mluvnice pro střední školy.

VIII. třída.

Náboženství: Církevní dějiny.
Latina: **Hrbek**, Latinská mluvnice, díl I. a II.
Horatius, vyd. Müller.
Skřivan, Výbor ze spisů Tacitových.
Riss, Cvičebná kniha, 3. neb 4. vyd.
Řečtina: **Niederle-Steinmann**, Řecká mluvnice, I. a II. díl, 6. vydání.
Lepař, Řecká cvičebná kniha, 6. neb 7. vyd.
Homer, Odysseia, vyd. Steinmann, I. a II. díl.
Platon. Apologie a Kriton. vyd. Schulz.
Sofokles, Antigona, vyd. Král.
Čeština: **Truhlář**, Výbor z literatury české doby nové, 3. vydání.
Bartoš-Bílý-Čech, Malá slovesnost, 7. vyd.
Bozděch, Baron Goertz.
Čech, Dagmar.

Dějepis a zeměpis:	**Kameníček-Dvořák**, Dějepis všeobecný, I.—III. díl.
	Sobek, Děje mocnářství Rakousko-Uherského, 4. vydání.
	Tille-Metelka, Statistika mocnářství Rakousko-Uherského, 3. vydání.
	Kozenn, Zeměpisný atlas. 1.—14. vydání.
Mathematika:	**Taftl**, Algebra, 4. vyd.
	Jandečka, Geometria, I.—IV. díl.
	Studnička, Logarithmické tabulky.
Fysika:	**Reiss-Theurer**, Fysika, 3. vydání.
Propaedeutika:	**Krejčí**, Psychologie.
Němčina:	**Trnka-Veselík**, Lesebuch für die obersten Classen, 2. vyd.
	Lessing, Minna von Barnhelm, vyd. Neubauer.

B) Pro mimokatolická vyznání náboženská.

Náboženství evang. ref.:	**Katechismus Heidelberský**, V češtinu uvedl čtvrtým ref. gener. synodem zvolený výbor.
	Mareš, Dějiny církve křesťanské. 2. vyd.
	Biblí svatá.
	Biblická dějeprava čili Děje starého i nového zákona.
Náboženství israel.:	**Biblí svatá.**
	Stein, Děje Israelitů od nejstarší doby až na nynější časy. I. díl.

C) Pro předměty vedlejší.

Šubrt, Učebnice a čítanka francouzská, I. díl. 4. vyd. a II. díl, 2. neb 3. vyd.

Pro jazyk francouzský v kursu rozšířeném:

Šubrt, Učebnice a čítanka francouzská, II. díl, 2. neb 3. vyd.
Šubrt-Paulus, Učebnice a čítanka francouzská, III. díl, 2. vyd.
Šubrt-Paulus, Chrestomathie française, 2. vyd.
Ibl, Methodická učebnice českého těsnopisu. Dílu I. 3. vydání, díl II., III.

B) **V předmětech nepovinných.**

1. *Krasopis.*

Učilo se ve 4 odděleních po 1 hodině v témdni.

Oddělení první a druhé: Hlavní tvary běžné latinky i písma německého. Návod, aby žáci v psaní vůbec jistě a správně slučovali krásu s rychlostí. Cvičení praktická.

Oddělení třetí: Základní čáry písmen velkých i malých, tvoření slov, číslic i některých abbreviatur a praktická cvičení větní.

Oddělení čtvrté: Opakovány tvary písma českého i německého a položeny základy k praktickému rychlopisu. Počátky okrouhlého písma francouzského.

2. *Kreslení.*

Ve 2 odděleních po 2 hod. v témdni.

V oddělení I. (žáci I. a II. tř.) kreslilo se společně dle kresby na tabuli dle díla prof. A. Anděla „Geom. ornament" a „Plochý orn. rostl." Žáci třídy II. kreslili střídavě ornament a perspektivu.

V oddělení II. (žáci III.—VIII. tř.): Ornament řecký, persko-arab., středověký, renaissanční i moderní; dle sádrových odlitků i skupin perspekt. těles hranatých i oblých. Antické nádoby křídou i barvou. Složitější ornament a květiny stilisované, skupiny těles skutečných, lidská hlava v hlavních polohách i dle předloh „Cours de dessin" od Ch. Barque-a.

3. *Tělocvik.*

Vyučovalo se ve třech odděleních po dvou hodinách v témdni v tělocvičně c. k. učitelského ústavu v Panské ulici.

Probíráno dle osnovy pro školy střední z r. 1897 (V. m. 1897 str. 185): v 1. oddělení učivo pro I. třídu; v 2. oddělení pro II. a III. tř.; oddělení 3. pro různý věk, výcvik a sílu žáků rozděleno bylo ve 2 družstva; v 1. probírána látka pro IV. a V. třídu, v 2. pro VI.—VIII. tř. — Cvičeno pokud možno na stejných nářadích současně a při jednotném vedení učitelově. Všude přihlíženo bylo náležitě i ke hrám.

4. *Zpěv.*

Vyučováno bylo ve 2 odděleních po 2 hodinách týdně.

Probrána všeobecná nauka hudební a pravidla při zpěvu, veškeré stupnice tvrdé i měkké a cvičeny písně jednohlasé i vícehlasé s průvodem i bez něho a jiné skladby církevní i světské.

5. *Těsnopis český.*

Vyučovalo se v jednom, vyšším oddělení 4 hodiny týdně ve dvou skupinách (po dvou hodinách). Ve skupině první ukončena byla theorie těsnopisu výkladem o krácení větním a vedle toho již počata jsou cvičení praktická, jimž věnován celý druhý běh. Ve skupině druhé opakována celá nauka těsnopisná, zvláště krácení větní a logické, ostatek zabrán diktátem, v jehož rychlosti vždy dále bylo postupováno. Na konci školního roku pořádány závody těsnopisné, po nichž odměněni byli žáci knihami za tím účelem darovanými.

6. *Jazyk francouzský.*

a) Pro žáky ústavu zdejšího jedno oddělení dvě hodiny v témdni. Dle Šubrtovy učebnice, díl I., probrána pravidla výslovnosti, deklinace, číslovky a konjugace. Na základě četby pěstována konversace; žáci učili se nazpamět básním a kratším článkům a reprodukovali je ve škole; diktáty ve škole a cvičení domácí.

b) Rozšířený kurs pro žáky českých gymnasií v Praze a v předměstích. Letos bylo učeno v ročníku II. a III. po 3 hodinách týdně.

II. ročník. Nauka o slovese pravidelném, na počátku ročníku souborně zopakovaná, rozšíří se o subjonctif, infinitif a participe. Z tvarosloví ostatních částí řeči doplněny jednotlivosti řidčeji se vyskytující. Slovesa řečená nepravidelná na -er, -ir, -oir, -re. Skladba dle potřeby při četbě.

III. ročník. Nauka tvaroslovná dovrší se výkladem jednotlivostí dosud neprobraných, při čemž látka dřívější se opakuje. Skladba soustavně se probírá. Při četbě stručné výklady literárně historické, počínaje stoletím XVII. Stručné poučení o verši francouzském.

V obou ročnících přihlíželo se k základům mluvnice historické a k nauce o tvoření slov se zřetelem k vývoji jazyka francouzského z latinského. Jazykem vyučovacím jest od II. ročníku převahou, od III. výhradně jazyk francouzský.

III. Sbírky učebné.

1. Příjmy roku školního 1902—1903.

a) Přijímací taxy	363	K	30 h
b) Příspěvky na učebné prostředky	1320	„	— „
c) Taxy za duplikáty vysvědčení	8	„	— „
Úhrnem	1691	K	30 h

2. Rozmnožení a stav sbírek.

A) Knihovna.

α) V oddělení professorském přibylo:

I. Koupí:

a) Spisy periodické: Archaeologické památky. — Archiv für slavische Philologie. — Časopis historický. — Časopis mathem. a fysiky. — Časopis Matice Moravské. — Časopis Musejního spolku v Olomouci. — Listy filologické. — Mittheilungen der k. k. Centralcommission zur Erhaltung der Bau- und Kunstdenkmale. — Museum filologické. — Method. — Mysl Česká. — Oesterreichisch-ungarische Revue. — Osvěta. — Vierteljahrhefte für den geographischen Unterricht. — Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. — Živa.

b) Pokračování: Bibliotheka klassiků řeckých a římských. — Bronn, Classen und Ordnungen des Thierreiches. — Čech Svat., Sebrané spisy. — Gebauer, Slovník staročeský. — Grimm, Deutsches Wörterbuch. — Kryštůfek, Dějiny nové doby. — Langenscheidt, Bibliothek der griech. und römischen Classiker. — Lehner, Dějiny umění českého. — Oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild. — Ottův Slovník Naučný. — Ottův Zeměpisný atlas. — Palacký, Sbírka spisů drobných. — Pauly-Wissova, Realencyklopaedie der classischen Alterthumswissenschaft. — Roscher, Lexicon der griech. und röm. Mythologie. — Sbírka přednášek a rozprav. — Sborník světové poesie. — Sborník zeměvědný. — Světlá, Sebrané spisy. — Teige,

Staroměstský rynk. — Vlastivěda Moravská. — Vlček V., Spisy. — Vrchlický, Básnické spisy. — Zeyer, Spisy.

II. Darováním:

1. *C. k. zemská školní rada*: 4 úplné serie (I., II.) a 400 jednotlivých listů díla: Obrázkové listy pro školu a dům. - Zákonník zemský 1902.

2. *Zemský výbor král. Českého*: Archiv Český, díl XX. — Studijní nadání v král. Českém. sv. X.

3. *Česká Akademie cís. Františka Josefa I.*: Rozpravy třídy I. II. III. — Almanach X.

4. *Cís. Akademie věd ve Vídni*: Anzeiger 1901—1902.

5. Ph. Dr. *Frant. Krsek*, c. k. zemský školní inspektor: Jungmann, Slovesnost (1845). — Mejsnar, Homer. Ilias (1878). — Týž, Aischylova trilogie Oresteia (1883). — Niemeyer-Lindner, Grundsätze der Erziehung und des Unterrichtes, 2 sv. (1877). — Niva, časopis illustrovaný, r. 1888, 1894 až 1898. — Sborník Nivy r. 1894—1897. — Pentateuch (hebr.-něm.). — Pertz, Annales Altahenses (1868). — Platon, Politeia (VI.—X.) vyd. Stallbaum (1859). — Schmidt, Die Philosophie der Mythologie (1890). — Wieland, Cicero's Briefe (1813) 7 sv. — Týž, Aristofanes (1813) 2 sv. — Týž, Lucian (1813) 2 sv. a j.

6. Ph. Dr. *V. E. Mourek*, c. k. professor universitní: Věstník král. České Společ. Nauk třídy mathem.-přírodovědecké 1902.

7. MDr. *Ferd. Pečírka*, doc. universitní etc.: Život sv. Kateřiny, vydali Jos. Pečírka a K. J. Erben (1860).

8. *Frant. X. Prusík*, c. k. prof. akad. gymn. v. v.: Vědecké rozpravy univ. v Kijevě 1901, 1902 (20 sv.). — Krakovské Akademie Rozpravy filologické sv. XVII., XVIII., XXII. — Novorossijské university Zápisky díl 81—85. — Sborník Akademie nauk v Petrohradě, díl 66—68. — Vědecké zprávy oddílu pro jazyk a lit. 1901, 1902 (5 sv.). — Žurnal minist. nár. osvěty 1901, 1902 (20 sv.) a j.

9. Dar po zemřelé slečně *Marii Lanhausové* (prostřednictvím prof. Dr. Jos. Nováka): Světozor roč. XXI.—XXIV., XXVI.—XXVIII., XXX. až XXXII. (1888—1891, 1893—1895, 1897—1899).

Celkem obsahuje knihovna professorská r. 1902—1903 děl 4591 o 8505 svazcích a 7940 sešitech (programmech). Členům sboru professorského bylo půjčeno 290 knih.

β) V oddělení žákovském přibylo:

I. Koupí:

Čechy. — Kronika práce. — Kronika českomoravská. — Sedláček, Hrady a zámky. — Soupis památek historických a uměleckých. — Vesmír. — Čech. Václav Živsa. — Čermák, Besedy o starožitnostech. — Dolenský, Obrázkové dějiny národa Českého. - Faktor, Milionová města evropská. — Flammarion, Koperník a soustava světová. — Gothelf, Cyril, chudý čeledín. — Chateaubriand, Atala. — Karafiát, Broučci. — Kippling, Kniha džunglí. — Kořenský, Asie; Afrika. — Lafontaine, Bajky. — May, Old Surehand. — Mickiewicz, Tryzna. — Schiller, Marie Stuartovna; Villém Tell. — Světlá Kar., Spisy (výbor). — Tennyson, Vybrané básně. — Verdaguer, Sen svatého Jana. — Verne, Dva Robinsoni; Oceanem na kře ledové. — Vrchlický,

Kytka lyriky; Staré zvěsti. – Zimmermann, Miloslav Vlnovský, brémský kormidelník a j.

II. Darováním:

1. *Knihtiskárna Benediktinů Rajhradských* v Brně: Poetika. Sepsal Dr. Pavel Vychodil (1897).

2. Dr. *Frant Bačkovský*, knihkupec v Praze: Kollár. Sebrané drobné básně (1903). – Mácha. Máj (1903). — Šafařík, Tatranská Muza s lyrou slovanskou (1903).

3. *Knihkupectví I. L. Kobra*: Mažuranić, Smrt Smail-agy Čengiće, přel. J. Kolář (1902).

Celkem obsahuje knihovna žákovská koncem školního roku 1902—1903 děl 3504 o 6264 svazcích. — Žákům bylo půjčeno 4281 knih pomocných a zábavných.

B) Kabinet zeměpisný a dějepisný.

Obsahuje 452 čísel. V tom jest atlantů 27 (dílem starých), plastických map a globů (též na díle starých); map k historii 53 (v tom počtě letos nově koupená mapa Palestiny od Rothauga), map k zeměpisu 111 (přibyla mapa alpských zemí rakouských od Rothauga-Krejčího); 237 rozmanitých obrazů (letos přibyly Cybulského Tabulae antiquit. sedm kusů, 6 obrazů k mythologii, Pohled na Prahu, dar žáka Vlad. Nováka, Plán města Prahy, dar žáka Otakara Frankenbergra; Die spätrömische Kunstindustrie nach den Funden in Österr.-Ung. dar c. k. ministeria vyuč. V geografickém museum jest 16 drobných fotografií (přibyly obrázky Benátek, dar c. k. dvorního fotografa Langhansa), 31 rozličných materií k učení zeměpisnému, jež letos rozmnožili velkoobchodníci pp. Staněk a Pelz.

Pan inspektor železniční Antonín Grygar darem několika plakátových obrazů krajin při drahách učinil začátek k sbírce takových obrazů pomocných k učbě zeměpisné.

C) Sbírka numismatická.

Obsahuje 544 kusy mincí stříbrných, 488 kusů měděných, broncových a niklových, 3 kusy papírové.

D) Kabinet fysikální.

1. *Koupí* přibyly stroje: Stroj na stejnosměrné šíření tlaku v kapalinách. Hartlův stroj hydrostatický (tlak na dno jest týž — pokud těžiště dna nemění hloubku). — Reakční přístroj hydraulický. — Teploměr Hermann-Pfistrův. — Motor pro influenční elektriku. – Koule kolotající. — Siemensův induktor. — Píšťala Hopkinsova. — Stroboskop Anschützův. — Klínový hranol dutý. — Spektroskop. — Optický přístroj k rotačnímu stroji k dovození, že pocit trvá déle než popud — Stinidlo.

2. *Darem* dostalo se fysikálnímu kabinetu velice jemného Ampèremetru a Voltmetru v jedno spojeným od bývalého žáka ústavu p. Ludvíka Šimka, zemského elektrotechnického inženýra.

Počet čísel 720. Počet kusů 1084.

E) Kabinet přírodopisný.

a) Ve školním roce 1902-03 *darovali* sbírkám přírodopisným:

1. Nejmenovaný příznivec ústavu 100 K, za něž koupen vycpaný lenochod dvojprstý. — 2. Firma W. Staněk v Praze kmen bambusu, ukázky

různých druhů bambusu, dřevo čajovníku. špaň. rákosu, řapík listu palmového, vanilku, lufu. list cykasu a palmy. — 3. Pan Otto Novák, majitel směnárny, obraz J. Vel. císaře. — 4. Správní výbor Musea království Českého 13 druhů zkamenělin z útvaru silurského, devonského a křídového. — 5. Pan Al. Pelz granáty (z Norska a z Schoenfeldu) a skořici. — 6. Pan J. Tekl velikou desku korkovou. — 7. Pan Al. Kreidl Zepharovichovy krystallografické obrazy (70 tab.). — 8. Pan Fr. Müchel ve Zlonicích vycpanou žlunu — 9. Pan prof Fr. X. Prusík ukázky jihoevropské květeny (z Dubrovníka). — 10. Žáci II. třídy Brinda, Heyrovský, Novák a Voldán stoličku slona indického. — 11. Žák Ib třídy Procházka roh uherského vola a rohy berana bukovinského. — 12. Žák Ia třídy Bayer vycpaného modráčka. — 13. Různé jiné drobnější přírodniny a zejména také čerstvé rostliny k vyučování botanice přinesli kromě jmenovaných ještě žáci ústavu: Bucek (V.), Kvoch a Stelzer (IV.), Černý, Pelikán, Škvor a Zach (II.), Česák (Ia), Čermák, Pečírka, Sigmund a hr. Schoenborn (Ib) a j. — Při pracích v kabinetu ochotně pomáhali četní žáci V. a III. třídy.

b) *Koupí* přibylo: 1. Lebka paviána. — 2. Kostra netopýra. — 3. Vycpaná promyka. — 4. Vycpaný tchoř. — 5. Vycpaná veverka (letní a zimní). — 6. Lebka datlí s jazylkou. — 7. Vycpaná káně lesní. — 8. Vycpaná poštolka. — 9. Vycp. špaček — 10. Vycp. straka. — 11. Vycp. doupňák. — 12. Havýš čtyřrohý (suchý). — 13. Kostra mloka (v líhu). — 14. Vývoj mravkolva (v líhu). — 15. Sumka bradavičnatá (v líhu). — 16. Rournatec chvostnatý (v líhu). — 17. Závěsné obrazy rostlin (5 tab.). — 18. Plynový kahan s kaučukovou hadicí a třínožkou. — 19. Nosidlo na přírodniny.

c) *Stav sbírek* koncem školního roku 1902—03 (po schváleném vyloučení 33 čísel inv. = 70 kusů, chatrných a sešlých):

Oddělení zoologické má 112 inv. čísel ssavců, ptáků 151 čísel, plazů 37, obojživelníků 18, ryb 91, měkkýšů a měkkýšovitých 169. členovců 83, červů 19, ostnokožců 16. láčkovců 41. prvoků 13. mikroskopických praeparatů (i se školní sbírkou o 30 kusech) 30 čísel.

V oddělení botanickém jest velký herbář (24 fasc.). herbář rostlin řeckých, školní herbář rostlin tajnosnubných, herbář rostlin léčivých a jedovatých. herbář listů. sbírka řas hlavně mořských, 2 sbírky dřev, sbírka plodů a jiných hmot rostlinných, 44 mikroskopických praeparatů, 7 modelů květů a 61 modelů hub. úhrnem 111 čísel inv.

Oddělení mineralogické má modelů hrání a jiných pomůcek 22 čís. inv., školní sbírku o 226 číslech. ve sbírce zásobní 90. hornin 152 a zkamenělin 246 čísel.

Obrazů jest 46, nářadí a přístrojů 16 čísel inv.

F) Sbírka kreslírny.

Koupí přibylo ve šk. r. 1902—1903:

Jos. ryt. Storck, Figurale Vorlageblätter für den Zeichenunterricht an Gymnasien. 3 sešity, a téhož Die Pflanze in der Kunst, seš. 2. (vavřín). Celkem obsahuje sbírka 189 čísel inventárních.

G) Sbírka hudebnin.

Koupí přibylo ve šk. r. 1902—1903:

Horák, Missa quinta, partitura a 32 hlasů. — Říhovský, Offertoria in festis B. Mariae Virginis, partitura a 20 hlasů. — Santner, Leichte Messe, partit. a 4 hlasy. Celkem jest ve sbírce 67 skladeb církevních a 18 světských.

IV. Statistický přehled žactva.

	Ve třídě									Úhrnem
	I. a	I. b	II.	III	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1. Počet.										
Koncem šk. roku 1901—1902 . . .	43^{1}	—	38^{2}	27^{1}	42^{3}	42^{1}	33^{2}	43^{1}	37^{1}	305^{12}
V šk. roce 1902 - 1903	31	30	46^{1}	42^{3}	36	41^{3}	39	36^{2}	45^{1}	346^{10}
Do privátního studia přestoupil .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Privatisté za veřejné žáky přijati .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Celkem tedy přijato . . .	31	30	46^{1}	43^{2}	35^{1}	42^{2}	39	36^{2}	45^{1}	347^{9}
Z nich bylo:										
nově přijatých postupujících	26	28	5	5	5^{1}	7	3	5	—	84^{1} } 347^{9}
„ „ opakujících	3	—	3	1	1	2	—	—	—	10 } 347^{9}
opět přijatých postupujících . .	—	—	35^{1}	36^{1}	25	32^{2}	35	31^{2}	43^{1}	237^{7} } 347^{9}
„ „ opakujících	2	2	3	1^{1}	4	1	1	—	2	16^{1} } 347^{9}
během šk. roku vystoupili . . .	—	2	—	—	2	1	1	—	—	6
Počet žáků koncem šk. r. 1902—1903	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}
Mezi nimi:										
veřejných	31	28	46	43	33	41	38	36	45	341
privatistů	—	—	1	2	1	2	—	2	1	9
2. Rodiště.										
Praha a předměstí	16	20	28	31	20	21^{1}	23	20^{1}	22	201^{2}
Čechy ostatní	13	8	17^{1}	10^{2}	12^{1}	20^{1}	14	13^{1}	20^{1}	127^{7}
Morava	2	—	—	2	—	—	1	2	2	9
Halič	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Dalmacie	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Rus	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Úhrnem . .	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}
3. Jazyk mateřský.										
Český	30	28	45^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	} 341^{9}
Německý	1	—	1	—	—	-	—	—	—	} 341^{9}
4. Náboženství.										
Katolické	28	28	44^{1}	39^{2}	30^{1}	37^{2}	33	32^{2}	42^{1}	313^{9}
Evangelicko-reformované	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Evangelicko-augsburské	—	—	—	2	1	—	—	1	—	4
Israelské	3	—	2	2	2	3	5	3	3	23
Úhrnem . . .	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}

	Ve třídě									Úhrnem
	I. a	I. b	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
5. Věk.										
11tiletých bylo	9	5	—	—	—	—	—	—	—	14
12 " "	14	18	7	—	—	—	—	—	—	39
13 " "	5	3	29^{1}	5^{1}	—	—	—	—		42^{2}
14 " "	2	2	9	22^{1}	6	—	—	—	—	41^{1}
15 " "	1	—	—	11	11	6^{1}	—	—	—	29^{1}
16 " "	—	—	1	3	11	16^{1}	5	—	—	36^{1}
17 " "	—	—	—	2	3^{1}	13	21	7^{2}	—	46^{3}
18 " "	—	—	—	—	1	2	8	15	6^{1}	32^{1}
19 " "	—	—	—	—	1	4	3	10	22	40
20 " "	—	—	—	—	—	—	1	2	8	11
21 " "	—	—	—	—	—	—	—	2	5	7
22 " "	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
23 " "	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Úhrnem	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}
6. Bydliště rodičů.										
Praha a předměstí	21	20	34	39	27	31^{1}	27	27^{1}	34^{1}	260^{3}
Mimo Prahu a předměstí	10	8	12^{1}	4^{2}	6^{1}	10^{1}	11	9^{1}	11	81^{6}
Úhrnem	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}
7. Klassifikace.										
a) *Koncem školního roku 1902—1903.*										
Vysvědčení I. třídy s vyznamenáním	7	5	8^{1}	3^{1}	4	4^{2}	7	9^{1}	4^{1}	51^{6}
" I. třídy	17	17	29	30	24	33	23	27^{1}	39	239^{1}
" II. třídy	4	2	1	6	1	—	1	—	—	15
" III. třídy	2	2	2	—	1^{1}	—	—	—	—	7^{1}
Opravná zkouška povolena	1	2	6	4^{1}	3	3	6	—	2	27^{1}
K dodatečné zkoušce připuštěni	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Úhrnem	31	28	46^{1}	43^{2}	33^{1}	41^{2}	38	36^{2}	45^{1}	341^{9}
b) *Dodatek ke šk. roku 1901—1902.*										
Opravné zkoušky povoleny	3	—	4	3	6	4^{1}	—	1	3	24^{6}
Obstáli	1	—	3	3	6	4^{1}	—	1	2	20^{5}
Neobstáli (nebo nedostavili se)	2	—	1	—	—	—	—	—	1	4
Dodatečné zkoušky povoleny	—	—	—	0^{1}	—	—	—	—	—	0^{1}
Obstáli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neobstáli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedostavili se	—	—	—	0^{1}	—	—	—	—	—	0^{1}
Jest tedy celkový výsledek šk. roku 1901—1902:										
Vysvědčení I. třídy s vyznamenáním	7^{1}	—	3^{1}	1	4^{2}	9	5^{1}	4^{1}	6	39^{6}
" I. třídy	28	—	32^{1}	25	32^{1}	30^{1}	27^{1}	39	30^{1}	243^{5}
" II. třídy	3	—	3	1	4	—	1	—	1	13
" III. třídy	5	—	—	—	2	3	—	—	—	10
Nezkoušeni zůstali	—	—	—	0^{1}	—	—	—	—	—	0^{1}
Úhrnem	43^{1}	—	38^{2}	27^{1}	42^{3}	42^{1}	33^{2}	43^{1}	37^{1}	305^{12}

	V e t ř í d ě									Úhrnem
	I. a	I. b	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
8. Platy žákův.										
Celé školné platili:										
v I. pololetí	25	20	26	30	18	22	18	16	18	193
v II. „ . .	15	18	26	28	17	19	20	16	15	174
Od polovice školního osvobozeni byli:										
v I. pololetí	—	—	2	1	1	3	2	2	2	13
v II. „ . . .	1	—	2	1	1	4	2	1	2	14
Od celého školného osvobozeni byli:										
v I. pololetí	6	9	19	14	16	17	18	20	26	145
v II. pololetí .	15	10	19	16	16	20	16	21	29	162
Školné činilo K:										
v I. pololetí	1000	800	1080	1220	740	940	760	680	760	7980
v II. pololetí . . .	620	720	1080	1140	700	840	840	660	640	7240
Úhrnem .	1620	1520	2160	2360	1440	1780	1600	1340	1400	15220
Přijímací taxy činily K	121·80	117·60	27·30	25·20	25·20	25·20	8·40	12·60	—	363·30
Příspěvky na učebné pomůcky v K	114·—	112·—	178·—	168·—	130·—	158·—	146·—	142·—	172·—	1320·—
Taxy za duplikáty vysvědčení v K	—	—	—	—	—	4·—	—	—	4·—	8·—
Úhrnem . .	285·80	229·60	205·30	193·20	155·20	187·20	154·40	154·60	176·—	1691·30
9. Návštěva předmětů nezávazných.										
Jazyk německý . . .	31	27	46[1]	43[2]	33	39[2]	37	33[2]	41[1]	330[8]
Krasopis v I. oddělení .	31	—	—	—	—	—	—	—	—	31
„ „ II. „	—	28	—	—	—	—	—	—	—	28
„ „ III. „	—	—	46	—	—	—	—	—		46
„ „ IV. „	—	—	—	15	5	—	—	—	—	20
Kreslení v I. oddělení .	16	6	16		—	—	—	—	—	38
„ „ II. „	—	—	2	11	4	2	5	6	6	36
Tělocvik v I. oddělení .	16	19	1	—	—	—	—	—	—	36
„ „ II. „ .	1	—	20	9	—	—	—	—	-	30
„ „ III. „	—	—	—	3	5	2	8	4	4	21
Zpěv v I. oddělení . .	9	9	6	1	—	—	—	—	—	25
„ „ II. „ . .	—	—	10	12	5	4	5	6	11	53
Těsnopis v IIa oddělení	—	—	—	—	—	11	8	6	4	29
„ „ IIb „	—	—	—	—	—	—	8	8	11	27
Jazyk francouzský v I. oddělení	—	—	—	—	1	9	6	4	—	20
Rozšířený kurs jazyka francouzského										
v II. ročníku .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
v III. „	—	—	—	—	—	—	—	3	3	6
10. Stipendia.										
Počet stipendistů .	—	—	—	1	—	1	2	1	3	8
Obnos stipendií činil v K	—	—	—	160	—	268	460	210	645	1743

V. Zkoušky maturitní.

1. Roku 1902.

Na konci školního roku 1901—1902 konaly se ústní zkoušky maturitní od 4. do 14. července za předsednictví c. k. zemského školního inspektora Ph. Dr. Edv. Kastnera. Podrobilo se jim 47 zkoušenců, a to: 34 veřejní žáci VIII. tř., 1 privatista, 5 externistů (z nich 4 podruhé) a 7 externistek (z nich 6 podruhé). Výsledek:

Dospělých s vyznamenáním	6 veř.,	— privat.,	— externisté,	— externistky.
Dospělých	20 „	1 „	3 „	3 „
Oprava povolena	4 „	— „	1 „	2 „
Reprobováno na rok	4 „	— „	— „	— „
Reprob. na dobu neurčitou	— „	— „	1 „	2 „

Zkoušky dodatné (1) a opravné (7) předsevzaty byly dne 23. září (písemní) a 3. října (ústní) za téhož předsednictví. Výsledek konečný:

Dospělých s vyznamenáním	6 veř.,	— privat.,	— externisté,	— externistky.
Dospělých	24 „	1 „	4 „	5 „
Reprobováno na rok	5 „	— „	— „	— „
Reprob. na dobu neurčitou	— „	— „	1 „	2 „

Ze soukromé četby latinské i řecké zkoušeni byli: Čada Josef, Halaburt Frant., Hostinský Bohuslav, Šanta Josef a Tůma Jaroslav; jen z řecké: Hlinka Ant., Neruda Jan, Rokyta Adolf a Zmatlík Karel.

Seznam approbovaných abiturientů.

a) Veřejných žáků VIII. třídy.

1. Bauer Josef, Kyje, Čechy, 22 let, dospělý, práva.
2. Bezděk Vojtěch, St. Jičín, Morava, 21 let, dospělý, učitelství.
3. Bienert Rudolf, Smíchov, Čechy, 20 let, dospělý, práva.
4. Brdlík Jiří, Přerov, Morava, 19 let, dospělý, lékařství.
5. Čada Josef, Malé Horoušany, Čechy, 21 let, dospělý s vyzn., filosofie.
6. Čermák Josef, Kněževes, Čechy, 19 let, dospělý, filosofie.
7. Čermák Ludvík, Jablonné, Čechy, 19 let, dospělý, práva.
8. Černý Jaroslav, Bílsko, Slezsko, 18 let, dospělý, technika.
9. Fischer Josef, Žižkov, Čechy, 18 let, dospělý, filosofie.
10. Halaburt Frant., Peruc, Čechy, 19 let, dospělý s vyzn., filosofie.
11. Hašek Josef, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, práva.
12. Hlinka Ant., Potštýn, Čechy, 19 let, dospělý, theologie.
13. Horák Vladimír, Přišimasy, Čechy, 18 let, dospělý, filosofie.
14. Hostinský Bohuslav, Praha, Čechy, 18 let, dospělý s vyzn., filosofie.
15. Kraus Josef, Praha, Čechy, 19 let, dospělý s vyzn., lékařství.
16. Krucký Jan, Smíchov, Čechy, 19 let, dospělý, práva.
17. Kučera Emilian, Vel. Páleč, Čechy, 21 let, dospělý, práva.
18. Kuffürst Karel, Žižkov, Čechy, 20 let, dospělý, služba železniční.

19. Laufka Bedřich, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, lékařství.
20. Mužík Jindřich, Slaný, Čechy, 19 let, dospělý, služba úřední.
21. Neruda Jan, Třídvory, Čechy, 22 let, dospělý, lékařství.
22. Paul Karel, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, filosofie.
23. Pitter Antonín, Březnice, Čechy, 20 let, dospělý, práva.
24. Ráž Arnošt, Slavětín, Čechy, 18 let, dospělý s vyzn., práva.
25. Rokyta Adolf, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, filosofie.
26. Schwarz Oskar, Praha, Čechy, 20 let, dospělý, práva.
27. Sika Tomáš, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, práva.
28. Šanta Josef, Velehrad, Morava, 22 let, dospělý, filosofie.
29. Tůma Jaroslav, Praha, Čechy, 19 let, dospělý s vyzn., práva.
30. Zmatlík Karel, Praha, Čechy, 19 let, dospělý, filosofie.

b) Privatista:

31. Jirásek Jan, Studená, Čechy, 22 let, dospělý, filosofie.

c) Externisté:

32. Drobílek Eduard, Svojšice, Čechy, 20 let, dospělý, technika.
33. Kohout Václav, Žižkov, Čechy, 22 let, dospělý, služba při dráze.
34. Krása Prokop, Dobříš, Čechy, 23 let, dospělý, filosofie.
35. Lechner Josef, Kutná Hora, Čechy, 20 let, dospělý, práva.

d) Externistky:

36. Adamová Blažena, Soběslavice, Čechy, 20 let, dospělá, lékařství.
37. Fischerová Ludmila, Poličany, Čechy, 22 léta, dospělá, filosofie.
38. Kulhánková Růžena, Praha, Čechy, 20 let, dospělá, lékařství.
39. Pitlingová Aloisie, Kr. Vinohrady, Čechy, 22 let, dospělá, filosofie.
40. Vojáčková Helena, Smíchov, Čechy, 20 let, dospělá, filosofie.

2. Roku 1903.

Písemných zkoušek maturitních, které se konaly dne 22., 25.—29. května 1903, podjalo se 64 zkoušenců, a to 44 žáci veřejní, 1 privatista, 3 externisté a 16 externistek, žákyň soukromého gymnasia dívčího spolku Minervy v Praze. Pracováno bylo ve 3 skupinách.

Themata prací písemných:

a) Překlad z latiny v jazyk český:

Vergil. Aen. XI., 182—219.

b) Překlad z češtiny v jazyk latinský:

Výprava Xerxova. Upraveno dle Starého věku od Kameníčka-Dvořáka str. 111—113.

c) Překlad z řečtiny v jazyk český:

Platon, Protagoras, kap. 6.

d) Z jazyka českého:

„Ty, hochu, pracuj! Každým novým dílem
jsi vyšší o píď a těch pídí řada
se na obrovskou výši časem skládá,
a k hvězdám tebe sblíží.“ — Vrchlický, Perspektivy.

e) Z mathematiky:

1. $\sin 4x + 2 \sin 3x + \sin 2x + \cos x + 1 = 0.$

2. Dva kouty přímého trojbokého hranolu určeny jsou funkcemi:

$$\cot g \frac{\alpha}{2} = 2, \quad \cot g \frac{\beta}{2} = 3.$$

Jak velký jest jeho povrch a krychlový obsah, lze-li do něho vepsati kouli o poloměru $\varrho = 10\ cm$?

3. Deset členů arithmetické řady 1. stupně, jejíž veškeré členy jsou čísla celá kladná, činí součet 120. Která jest to řada?

4. Jest ustanoviti rovnice dvou kruhů, jež opsány jsouce poloměrem $r = 15$, α) probíhají bodem M (5, 15) a β) dotýkají se kruhu K $(x^2 + y^2 = 100)$ vně.

f) Z jazyka německého.

Welchen natürlichen Verhältnissen verdankt Europa seine hervorragende Stellung unter den fünf Erdteilen?

VI. Podpory chudým žákům udělené a sbírky.

A) *Stipendia* v. IV. 10 (str. 46).

B) *Jiné podpory*:

1. Pallasova nadace ročních 56 K rozdělena mezi dva chudé žáky.
2. Z fondu koncertního tří nejstarších gymnasií pražských uděleno bylo 24 žákům 2250 obědů po 56 h, úhrnem za 1260 K.
3. Spolek dam pro stravování chudé školní mládeže uděloval 2 žákům každého dne obědy po celou dobu zimní.
4. „Israelitischer Freitischverein“ poskytoval 1 žáku zdejšího ústavu 7 bezplatných obědů týdně.
5. Z nadace Krombholzovy dostalo se 38 žákům bezplatné lékařské pomoci.
6. Zemský Výbor král. Českého udělil 2 žákům bezplatná místa na plovárně Žofínské a jednomu na plovárně Občanské.
7. Spolek pro české feriální osady města Prahy přijal z ústavu zdejšího 2 žáky na osady a 1 na cestu spolkem pořádanou.
8. Z knihovny gymasijní bylo chudým žákům zapůjčeno celkem 814 knih učebných.

9. Dobrovolné příspěvky, které se svolením c. k. zemské školní rady ze dne 23. září 1873 č. 14579 při zápise na počátku roku byly přijaty, činí v celku ve fondu podpůrném . . . . 370·80 K

V tom zahrnuty jsou dary J. J. knížete K. Schwarzenberga (40 K), J. J. Ferdinanda knížete z Lobkovic (40 K), říšského hrab. Jana Lažanského (40 K), hrab. JUDr. Jarosl. z Thunu a Hohensteina (40 K), c. k. univ. prof. JUDr. Alb. Bráfa (40 K) a j.

K fondu tomu druží se dále:

a) Dary: J. J. knížete Jiřího z Lobkowitz	40·—	K
Th. Dr. Fr. Laurina, c. k. dvorního rady ve Vídni .	40·—	„
Ant. Grygara, vrchn. inspektora drah	10·—	„
Mor. Krausa, učitele israel. nábož.	10·—	„
Ze sbírky na věnec Jungmannův	4·28	„
b) Od spolku ku podporování chudých žáků na gymnasiích a reálkách pražských	106·—	„
c) Úrok z nadace Bolzanovy	128·29	„
d) Úrok z nadace Sušického	4·20	„
e) Hotovost z roku 1901—1902:		
α) Fond prof. Dr. Ign. Axamita	3605·66	„
β) Vydajné jmění	1762·58	„
f) Úroky z peněz do 31. prosince 1902	205·59	„
Úhrnem . .	6287·40	K

a srbský los v ceně 10 franků, darovaný učitelem israel. náboženství p. Mor. Krausem.

Z fondu podpůrného bylo vydáno:

a) Za obědy pro 24 žáky po 10 měsíců	295·20	K
b) Za šaty 4 žákům	122·92	„
c) Mimořádná podpora chudým žákům	80·—	„
d) Příspěvek na dráhu a na vycházky společné . .	43·52	„
e) Za knihy	32·80	„
Úhrnem . . .	574·44	K
Zbývá tedy na hotovosti	5712·96	K

C) *Sbírky* se svolením c. k. zemské školní rady i letos na ústavě pořádané vynesly:

a) Na dostavění chrámu sv. Víta (povol. vyn. 9/12 1873 č. 3512 Z. Š. R.) . . . . 136·24 K

b) Na feriální osady města Prahy (povol. vyn. 24/10 1902 č. 39.795 Z. Š. R.) . . . . 114·70 K

c) Na Krombholzovu nadaci pro bezplatné ošetřování nemocných žáků (povol. jako sub *a*) . . . . 134·— K

D) Pro *bibliotheku chudých žáků* darovali: Pan official Albert Müller 2 knihy, knihkupectví I. L. Kober 15 knih, prof. Ant. Jeřábek 12 knih, Jednota českých mathematiků 2 knihy, žáci ústavu ze třídy VI. Gros Radim 3 knihy, a Kabeš Vladimír 7 knih, ze třídy VII. Havlíček Frant. 6 knih a z třídy VIII. Buchal Karel 6 knih Frankenberger Ota 1 knihu, Gruss Jos. 2 knihy, Pejšek Vítězslav 6 knih, Schnoebling Frant. 2 knihy a Suchý Karel 4 knihy.

Ředitelství koná milou povinnost, vyslovujíc vřelé díky všem, kdož jakýmkoli způsobem ústavu zdejšímu v minulém roce školním přízeň svou projevili.

VII. Péče o tělesný výcvik mládeže.

Vedle tělocviku (viz str. 39.) pořádány a cvičeny byly hry na hřišti Letenském a to ve třech odděleních vždy ve středu a v sobotu. na podzim (od 15. září do 25. října) od 2—5 hod. a na jaře (od 1. dubna do 30. června) od 2—6 hod. odpol.

Řízení her měl učitel tělocviku Ant Smolka. K dozoru docházeli pravidelně členové sboru učitelského, prof. Dr. Frant. Brdlík (v sobotu) a Frant. Kocourek (ve středu).

Hřiště a příslušné nářadí ke hrám propůjčeno bylo „Spolkem pro pěstování her české mládeže v Praze" za roční poplatek 120 K.

K *bruslení* mají žáci v zimě dosti příležitosti, platíce na četných kluzištích vstupné snížené.

Též o *koupání* byla péče přiměřena. Zemský Výbor král. Českého udělil 2 žákům bezplatná místa na plovárně Žofínské a 1 na plovárně Občanské. Mimo to mají studující na všech téměř plovárnách pražských slevu, vykáží-li se legitimací.

Účast žactva na rozličných tělesných cvičeních jeví se přehledem takto:

Ve třídě	Ia.	Ib.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
bruslí žáků	17	12	27	33	20	25	20	27	24	205
umí plovati	7	6	16	18	20	16	12	22	25	122
jezdí na kole	3	5	5	5	9	8	10	21	9	75
učilo se tělocviku . .	17	19	21	12	5	2	3	4	4	87
účastnilo se her . . .	20	15	29	24	24	14	9	11	4	150

Vycházky se žáky jednotlivých tříd podniknuty byly tyto:

15. listopadu 1902 32 žáci tříd Ia, Ib konali pochodové cvičení od Řetězové lávky přes Bubeneč a Podbabu do Sedlce; vedl Ant. Smolka, učitel tělocviku.

10. ledna 1903: *a*) 26 žáků tř. II. a III. pochod do Krče; vedl týž. *b*) 23 žáci tř. Ia, VI. navštívili Alešovu výstavu pod Kinského zahradou; odtud zpět přes Nebozízek. Vedl Dr. Karel Wenig.

26. února 35 žáků VI. tř. prohlédlo kapli sv. Kříže v ulici Kar. Světlé; vedl prof. Dr. Frant. Brdlík.

8. března 30 žáků VII. tř. do Musea kr. hl. města Prahy; prohlédnuty dějepisné obrazy, práce zámečnické a truhlářské uměleckého baroku. Vedl školní rada Dr. Zik. Winter.

29 března 5 žáků vyšš. gymn. na kolech do Brandýsa n. L. a zpět; prohlídka zámku a zahrady v Brandýse. Vedl Ant. Smolka.

6. května 32 žáci VI. tř. parníkem na Zbraslav, odtud pěšky přes Jíloviště do Dobřichovic a po dráze do Prahy. Vedli prof. C. Kříž a Frant. Machala.

20. května 56 žáků VII. a VIII. třídy do Českomoravské továrny na stroje v Libni. Vedli prof. Ant. Jeřábek a Karel Pánek.

23. května bylo několik vycházek:

a) 27 žáků Ia a 25 z Ib parníkem na Zbraslav, ku kostelíku sv. Havla a do okolí. Vedli Dr. K. Wenig a Frant. Machala.

b) 31 žáků II. tř. do Dobřichovic a Karlova Týna. Vedl školní rada Frant. Žlábek.

c) 35 žáků tř. III. a 29 tř. IV. tamže. Vedli Dr. Frant. Brdlík a Dr. Frant. Loukotka.

d) 30 žáků tř. V. a 31 tř. VI. drahou do Čelakovic, odtud pěšky do Brandýsa n. L. a do Staré Boleslavi. Vedli prof. Josef Havránek, Cyr. Kříž, Frant. Kocourek a školní rada Dr. Zik. Winter.

e) 65 žáků tř. VII. a VIII. do Mnichovic, odtud do Kostelce nad Černými lesy a do Českého Brodu. Přítomni byli řed. Ant. Truhlář, prof. Jan Placek a Karel Pánek.

10. června 20 žáků VII. tř. prohlédli v zámku Trojském barokní architekturu a freska. Přítomen byl školní rada Dr. Zik. Winter.

19. června 22 žáci tř. Ia pěšky přes Strahovské lomy na Cibulku a Vidovli. Vedl Dr. K. Wenig.

VIII. Kronika ústavu.

O prázdninách roku 1902 v době od 8. do 22. srpna provedeno bylo stěhování ústavu se všemi sbírkami a veškerým nábytkem školním i vůbec inventárním, za stálého dozoru ředitelova, jakož i školního rady Fr. Žlábka a professorů kustodů Ant. Jeřábka, Dr. Fr. Bayera a Karla Pánka. Přípravné práce k tomu konaly se již několik měsíců před tím.

Rok školní 1902—1903 počal se dne 18. září slavnými službami Božími a vzýváním Ducha svatého v Zrcadlové kapli.

Dne 5. října nová budova gymnasijní slavnostně byla vysvěcena (v. str. 9—18).

Vynesením c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 6. prosince 1902 čís. 32.187 (20. prosince 1902 čís 51.251 Z. Š. R.) povoleno bylo při I. tř. zříditi parallelku.

Sbor professorský s veškerým žactvem účastnil se slavných služeb Božích dne 4. října 1902 o Nejvyšších jmeninách Jeho c. a kr. Apošt. Veličenství, a dne 19. listopadu 1902 o výroční památce Nejvyšších jmenin Jejího Veličenství zvěčnělé císařovny a královny Alžběty.

Mimo to gymnasium zastoupeno bylo deputacemi při slavných službách Božích v hlavním farním chrámu Páně Matky Boží před Týnem v den Nejvyšších narozenin Jeho Veličenství císaře a krále Františka Josefa I. 18. srpna 1902 jakož i při zádušní mši sv. dne 10. září 1902 za J. V. cís. a král. Marii Annu a 27. června 1903 za J. V. císaře a krále Ferdinanda Dobrotivého.

Žáci katoličtí přistoupili třikrát v tomto roce k sv. zpovědi a ke stolu Páně: 7. a 8. října, 6. a 7. dubna, v kterouž dobu (4.—7.) konal prof. Jos. Havránek zároveň velikonoční cvičení duchovní, a 19. a 20. června. Svátost biřmování udělena byla žactvu dne 30. května v kostele u sv. Klimenta. Slavnosti Božího Těla ústav účastnil se na Starém Městě dne 14. června.

Pravidelné služby Boží konaly se v neděli a ve svátek ve dvou odděleních, v 8 hod. pro vyšší, v 9½ hod. pro nižší gymnasium. Mimo to od května sloužena dvakrát v témdni tichá mše svatá; i této mnoho žáků dobrovolně se účastnilo.

Cenných darů k výzdobě zrcadlové kaple dostalo se od pí. Kabešové (stříbrný kalich), od nejmenovaného dobrodince (skvostná monstrance) a od pí. Pelzové (postříbření oltářních lamp).

Zemský Výbor král. Českého vynesením ze dne 10. července 1902 č. 58.046 daroval pro budovu gymnasijní veliký sádrový model Schnirchova sv. Václava a 20 poprsí českých spisovatelů a umělců.

Dne 7. března účastnil se ústav obdržev k tomu dovolení pohřbu Dra. Frant. Lad. sv. pána Riegra, nejstaršího žáka c. k. akadem. gymnasia. Rovněž dne 8. března sbor učitelský se žactvem doprovázel ke hrobu Tom. V. Bílka, někdejšího ředitele ústavu zdejšího.

Dne 11. října 1902 přítomen byl při vyučování kreslení odborný inspektor c. k. školní rada Jos. Škoda.

Ode dne 29. ledna až do 4. března konána byla podrobná inspekce ústavu c. k. zemským školním inspektorem Ph. Dr. Edv. Kastnerem.

Dne 26. března hospitoval při vyučování náboženství generalní vikář Frant. Brusák, ordinariatní kommissař zdejšího ústavu.

Zdravotní stav sboru professorského i žactva byl normalní.

IX. Důležitá vynesení úřední v školním roce 1902—1903.

1. Z. šk. r. 6. listopadu 1902 č. 39.869: Žactvo buď upozorňováno na nebezpečenství *a*) při neopatrném zacházení se střelnou zbraní a třaskavinami; *b*) při přecházení na křižovatkách drah železničních a elektrických; *c*) při dotýkání se vodičů elektrických.

2. Z. šk. r. 16. února 1903 č. 50.911 ai 1902: Tělocvičny a nářadí tělocvičné v nich buďtež za příčinou úplné jistoty a bezpečnosti každoročně přesnému prozkoumání podrobovány.

3. Z. šk. r. 7. března 1903 č. 5.743: Při společných výletech po dráze, pořádaných se žactvem za dozoru professorů, povoluje se 50% sleva v II. a III. třídě obyčejných vlaků.

4. Z. šk. r. 4. dubna 1903 č. 13.515: Vedle nejnovějších vydání knihy učebné nebo pomocné užívati lze ve škole též vydání starších, nebylo-li při approbaci knihy vydání dřívější výslovně vyloučeno.

5. Z. šk. r. 24. dubna 1903 č. 15.793: Upravuje se vyučování náboženství evang. augsb. na středních školách českých v Praze a známkám přisuzuje se právní platnost při stanovení obecné třídy prospěchové.

X. Seznam žákův a jich rodiště.

(Hvězdička * značí žáky, kteří nabyli vysvědčení první třídy s vyznamenáním.)

Třída Ia.

Adler Bedřich, Kosova Hora.
Bayer Rudolf, Zlonice.
Bělský Quido, Praha.
Brožovský Vítězslav, Praha.
Čermák Antonín, Vinohrady.
Česák Josef, Praha.
*Dotřel Josef, Praha.
Dušánek Jan, Praha.
Dvořák Josef, Chramosty.
Fišl Oskar, Horní Ročov.
*Frankenberger Zdeněk, Praha.
Fric Josef, Horní Ročov.
*Halaburt Václav, Peruc
Hegrat Antonín, Smíchov
Hladký Jan, Praha.
*Holeček Vladislav, Třebonice.
Hrdlička Břetislav, Žižkov.
Chramosta Antonín, Kostelec nad Labem
Jedlička Bedřich, Praha.
*Kočka Josef, Žižkov.
*Kodíček Josef, Praha.
Kolář Václav, Olomouc na Moravě.
Kotouč Josef, Tachlovice.
Koudela Václav, Praha.
Kšír Jan, Libečov.
Kuba František, Praha.
Kuchynka Karel, Přerov na Moravě.
*Kulhánek Antonín, Praha.
Lapáček Miroslav, Suchomasty.
Líbal Bohumil, Hrochův Týnec.
Linhart Jaroslav, Luh.

Celkem 31.

Třída Ib.

Čermák Jaroslav, Kněževes.
Loskot František, Praha.
Málek Jan, Karlín.
Myslbek Jiří, Smíchov.
Novák Miroslav, Praha.
Pečenka Antonín, Žižkov.
*Pečírka Jaromír, Praha.
*Pelikán Emanuel, Lovosice.
Peterka Josef, Úpohlavy.
*Petráček Emil, Praha.
Preininger Jaromír, Praha.
Procházka Václav, Zbraslav.
Rechner Vincenc, Praha.
Senft Otakar, Praha.
Sigmund Jan, Praha.
Skalička Václav, Borovany.
Smolík Gustav, Praha.
Souček Antonín, Praha.
*Schoenborn Josef Karel, hrabě, Praha.
Tarant Jindřich, Praha.
Tatzauer Eduard, Praha.
*Trnka Bohumil, Onomyšl.
Ullman Vladislav, Praha.
Vlasák František, Král. Vinohrady.
Vystrčil Otakar, Pyšely.
Wünsch Bohumír, Praha.
Zvěřina Karel, Dubá.
Žáček Václav, Praha.

Celkem 28.

Třída II.

Brinda Otakar, Smíchov.
*Cvach Jan, Pátek.
Čada Bohumil, Malé Horoušany.
Černý František, Praha.
Čumpelík Rudolf, Smíchov.
Fiby Karel, Praha.
*Heyrovský Jaroslav, Praha.
*Jakesch Viktor, Praha.
Janoušek František, Praha.
Janský Oskar, Karlín.
*Klíma Rudolf, Praha.
Kosina Jaroslav, Vys. Mýto.
Koželský Rudolf, Praha.
Krejčík Jiří, Praha.
*Lackinger Julius, Dubrovník v Dalmacii.
Lauermann Bruno, Praha.
Legat Václav, Praha.
Liška Jindřich, Karlín.
Mrázek Václav, Praha.
Myslbek Zdeněk, Praha
*Novák Viktor, Praha.
Novotný Antonín, Praha.

Olič Karel, Řenčov.
Paštika Karel, Praha.
*Pelikán Jiří, Praha.
Plášek Bedřich, Uher. Brod na Moravě.
Porsch Václav, Nymburk.
Řehák Jaromír, Český Brod.
Rosický Jaroslav, Kolín.
Rožánek Jan, Praha.
Schmiedek Josef, Příkosice.
Schneiberg Jan, Praha.
Schulman Robert, Velvary.
Souček Ludvík, Řepy.
Staněk Antonín, Praha.
Škvor z Horomilu Jiří, Praha.
Šlechta Zdeněk, Zbraslav.
Štěpánek Antonín, Praha.
Theimer Jan, Praha.
Ulman Miloslav, Praha.
Václavec Karel, Dobříš.
Viktora Karel, Král. Vinohrady.
*Voldán Bedřich, Modřany.
Weber Alfred, Praha.
Weiner Maxmilian, Dušníky.
Zach Vladimír, Krušovice.

Privatista:

*Moric princ Lobkovic, Dolní Beřkovice.

Celkem 46 + 1.

Třída III.

Bednář Tomáš, Čáslav.
Brožovský Milan z Pravoslavů, Praha.
*Brune Vincenc, Karlín.
Černohlávek Jaroslav, Teplice.
Černý Vincenc, Praha.
Dvořák František, Chramosty.
Dvořák Miloslav, Praha.
Fousek František, Rozsochatec.
Haasz Vladimír, Smíchov.
Hejna Ludvík, Praha.
Jarolím Vladimír, Žižkov.
Jindra Theodor, Milevsko.
Kimla Vilém, Olomouc, Morava
Klika Miloš, Praha.
Langer Jaroslav, Král. Vinohrady.
Lorenz Miroslav, Plasy.
Málek Bohuslav, Karlín.
Mrázek Jan, Žižkov.
Müller Emil, Žižkov.
*Novák Vladimír, Smíchov.
Pelz Josef, Praha.
Podlipský Jaroslav, Praha.
Preiss Dimitrij, Hodonín, Morava.
Provazník Vincenc, Praha.
Recht Jiří, Varvažov.
Rohlík Bohumil, Praha.
Rožánek Jaroslav, Praha.
Růžička Apollo, Praha.
Rüdiger Zdeněk, Kralupy.
Rychtrmoc František, Praha.
Schmidt Arnošt, Praha.
Schwetz Ignác, Outěchov.
Srbek Jaroslav, Velvary.
Svátek Josef, Praha.
Šlambor Antonín, Praha.
Šťastný Richard, Praha
*Švamberk Jaromír, Praha.
Tomeš Jan, Rakovník.
Votruba Kamil, Praha.
Voves Josef, Praha
Wolf Alois, Praha.
Zvolský Vladimír, Praha.
Žalud Felix, Praha.

Privatista:

Leopold princ Lobkovic, Beřkovice
*František Antonín hrabě Thun-Hohenstein, Praha.

Celkem 43 + 2.

Třída IV.

Bambásek Václav, Bubeneč.
Budinský Jan, Želiv.
Dušek Rudolf, Vlčkovice.
*Gröschel Emil, Smíchov.
Hermann Karel, Praha.
Hůrka Václav, Smíchov.
Jonáš Bohumil, Rousinov.
Kačaba Josef, Praha.
Koblitz Ludvík, Praha.
Kolliner Bedřich, Karlín.
Kvoch Bedřich, Velký Břevnov.
Levit Vít, Hořice.
Maličký Ludvík, Praha.
Mečíř Edmund, Praha.
Mellan Jaroslav, Praha.
Nálevka Petr, Praha.
Olejník Josef, Praha.
Rayman Miloš, Smíchov.
*Růžička Josef, Praha.
Schmidt František, Nová Bystřice.
*Schulhof Karel, Uhlířské Janovice.
Slonek Antonín, Praha.
Stelzer Vladimír, Praha.
Strnad Miloš, Praha.
Strouhal Eugen, Praha.
Šíma Josef, Král. Vinohrady.
Šimák Ladislav, Kolín.
Trnka Bohumil, Praha.
Urban Miroslav, Praha.
Vlach Felix, Zahrádka u Cetoraze.
Vodička František, Písek.
Vydra Ferdinand, Polanczyk v Haliči.
*Zíd Václav, Staré Viklantice.

Privatista:

Veger František, Tábor.

Celkem 33 + 1.

Třída V.

Balcar Jindřich, Poděbrady.
*Benýšek Ladislav, Praha.
*Biegenheim Ferdinand, Praha.
Bissel Karel, Praha.
Brauner Vladimír, Praha.
Bubák Vítězslav, Praha.
Bucek František, Peruc.
Čihař Jaromír, Soběslav.
Failer Josef, Praha.
Gruss Gustav, Praha.
Grygar Otto, Praha.
Havel Václav, Praha
Holan Karel, Předbořice.
Kalinka Antonín, Praha.
Klener Eduard, Praha.
Košek Jan, Turnov.
Král Václav, Josefov.
Linhart Kamil, Broumy.
Lury Adolf, Vlašim.
Masaryk Jan, Král. Vinohrady
Náprstek Václav, Rynholec.
Novák Antonín, Chyňava.
Novák Josef, Písek.
Novák Vladimír, Louny.
Oplatka František, Přívory.
Pečenka Josef, Praha.
Podlipský Václav, Střednice.
Popper Pavel, Písek.
Prchlík Josef, Zásmuky.
*Pudlač Antonín, Praha.
Raban Josef, Praha.
Slouk Miloš, Hradec Králové.
Svoboda Václav, Praha.
Ševčík Jan, Tomice.
Tatzauer František, Král. Vinohrady.
*Uher Emanuel, Praha.
Vlasák Jan, Jičín,
Votýpka Josef, Praha.
Vyskočil Václav, Noutonice.
Wagenknecht Rudolf, Žižkov.
Žlábek Karel, Praha.

Privatisté:

*Bráf Václav, Praha.
*Karel říšský hrabě Lažanský, Manětín.

Celkem 41 + 2.

Třída VI.

Drašnar Otakar, Praha.
Dufek Josef, Praha.
Fink Bořivoj, Praha.
Gross Radim, Praha.
Grünfeld Zdeněk, Praha.
Heinz Vincenc, Praha.
Hnátek Jiří, Praha.
Holovský Antonín, Noutonice
Homolka Josef, Praha.
Hronek Josef, Praha.
Hubený Jiří, Praha.
*Jirásek Arnold, Praha.
*Kabeš Vladimír, Praha.
Karhan Hugo, Uhříněves.
Kauders Hugo, Praha.
Kočka František, Dobrovice.
*Kraus Antonín, Horoměřice.
Kraus František, Praha.
Kulhánek Jaroslav, Horní Ročov.
Kureš Václav, Praha.
Loupý Bohumil, Praha.
*Paul Pavel, Praha.
Podlipný Čestmír, Praha.
Polák Bohumil, Rožmitál.
Prokoš Bedřich, Kuklík.
Raboch Václav, Horoměřice.
*Rychlík Vilém, Benešov.
*Schnöbling Emil, Benešov,
Schulman Arnošt, Velvary.
Snížek Antonín, Popelín na Moravě.
Staněk Bedřich, Praha.
Steiner Arnošt, Praha.
Tichý František, Chyňava.
Típal Otakar, Nymburk.
Včelák Prokop, Smíchov.
Vokáč Augustin, Praha.
*Zíd Antonín, Staré Viklantice.
Zůza Ferdinand, Praha.

Celkem 38.

Třída VII.

Biegenheim Julius, Praha.
Brož Jaroslav, Praha.
*Eisner Otto, Praha.
Feig Otto, Praha.
Fiering Jan, Král. Vinohrady.
*Frída Vladimír, Praha.
Geitler Lev, Praha.
Guth Rudolf, Dobřichovice.
*Havlíček František, Kijev na Rusi.
Jung Jan, Luka u Jihlavy.
Kintner Alois, Praha.
Kovanda Josef, Pacov.
Kozdera Otakar, Dolní Bousov.
Krása Karel, Dobříš.

Kuneš Břetislav, Žižkov.
*Lameš Viktor, Kamenice n. Lipou.
Leschinger Eduard, Král. Vinohrady.
Maličký Václav, Praha.
Neugebauer František, Kyjov na Moravě.
Nevole Jaromír, Smíchov.
Prokeš Ladislav. Praha.
Růžička Karel, Praha.
*Rychlík Karel, Benešov u Prahy.
Salač Klement, Dobříš.
*Sigmund Jiří, Praha.
Slouk Jaroslav, Král. Vinohrady.
Sokol Jaroslav, Praha.
*Šálek Emanuel, Praha.
Štech Antonín, Josefov.
Štěrba Josef, Praha.
Uher Jaroslav, Praha.
Vilím Arnošt, Horní Liboc.
*Vokáč Lev, Obecnice.
*Wolf Václav, Říčany.
Zelenka Josef, Zdebuzeves.
Zelenka Oldřich, Smíchov.

Privatisté:

Josef princ Lobkovic, Dolní Beřkovice.
*Karel princ Schwarzenberg, Praha.

Celkem 36 + 2.

Třída VIII.

Bauer Bohuslav, Smíchov.
Beyerl Otakar, Praha.
Boublík Eugen, Brno (Morava).
Brumlík Rudolf, Král. Vinohrady.
Buchal Karel, Duchcov.
Cudlín Antonín, Divišov.
Cvrk Karel, Příbram.
Česák Václav, Nový Bydžov.
Drašnar Ladislav, Praha.
Fišer Štěpán, Praha.
Frankenberger Otakar, Kladno.
Fryč Karel, Praha.
Granát Jaroslav, Horní Mokropsy.
Gruss Josef, Praha.
Hanausek Julius, Třeběšice.
Hladík Antonín, Praha.
Hlaváč Stanislav, Praha.
Houžvička Václav, Praha.
Hronek František, Praha.
Hübner Ladislav, Praha.
Chlan Rudolf, Praha.
Junek Rudolf, Mnichovice.
Kaplan Jan, Praha.
Klinkáček Karel, Chotěboř.
Kössler Miloš, Praha.
Kratina Karel, Volovice.
Kulhánek Josef, Praha.
*Kyzlík Josef, Kralupy nad Vlt.
*Lameš Jaroslav, Kamenice nad Lipou.
Mrázek Josef, Lišany.
Pejšek Vítězslav, Čachovice.
Peške Václav, Hořovice.
Petráň Karel, Praha.
Provazník Jan, Praha
Robiček Ludvík, Nový Knín.
Rozvoda Jiří, Chrudim.
Schnöbling František, Benešov.
*Stránský Ota, Líbeznice.
*Suchý Karel, Praha.
Šebesta Oskar, Blansko (Morava).
Tittl Bedřich, Praha.
Tuš Ferdinand, Praha.
Venturelli Josef, Praha.
Vrňák František, Blaženice.
Vydra Josef, Polanczyk (Halič).

Privatista:

*Jan princ Lobkowicz, Praha.

Celkem 45 + 1.

XI. Návěští.

I. Zápis nových žáků do I. třídy na školní rok 1903—1904 se hlásících a zkoušky přijímací budou dvakrát.

První zápis bude ve středu dne 15. a ve čtvrtek dne 16. července, druhý ve středu dne 16. a ve čtvrtek dne 17. září, vždy od 8—10 hodin. Zkoušky přijímací písemné budou hned po zápise v 10 hodin, ústní ve 3 hod. odpol. Po těchto oznámí se, kteří žáci přijati jsou.

Zkoušku přijímací pro I. třídu na témž neb na jiném ústavě opakovati dovoleno není.

Při zápisu do I. třídy prokáží noví žáci, doprovázeni jsouce svými rodiči neb jich zástupci, své zákonné stáří vysvědčením křestním neb rodným a předloží vysvědčení frekventační z obecné školy — nikoli školní zprávu —, kteréž vysvědčení s výslovným vyznačením svého účelu musí obsahovati známku z náboženství, z vyučovacího jazyka a z počtů. Žáci škol měšťanských předloží poslední své semestrální vysvědčení.

Při zkoušce přijímací požadováno bude od žáků:

a) *z náboženství* tolik, čemu mohli se naučiti v prvních čtyřech ročnících pětitřídní školy obecné;

b) hbité *čtení* a *psaní* české;

c) znalost *nejhlavnějších pravidel české mluvnice*, rozbor *jednoduchých rozvinutých vět*, znalost hlavních pravidel pravopisných;

d) zběhlost ve sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel celistvých.

II. Zápis a přijímací zkoušky nových žáků do vyšších tříd se hlásících budou ve středu dne 16. a ve čtvrtek dne 17. září od 8—12 hodin.

Tito žáci přinesou k zápisu, přicházejí-li ze škol středních, křestní list neb vysvědčení rodné a poslední semestrální vysvědčení s předepsanou klausulí na odchodnou a s doložením, platí-li školné neb jsou-li od placení školného osvobozeni a kterým osvobozovacím dekretem (den a číslo dekretu).

Zkoušky opravné a doplňovací budou ve středu dne 16. září o 8. hodině ranní.

III. Zápis žáků, kteří v studiích na c. k. akad. gymnasiu pokračovati hodlají, bude ve čtvrtek dne 17. září o 8. hodině ranní v třídách, do kterých žáci budou choditi.

Při zápisu platí žáci nově na ústav vstupující, nemohou-li se vykázati osvobozením od školného, na státní střední škole platným, předepsanou taxu přijímací 4 K 20 h, pak každý žák příspěvek 4 K na učebné prostředky a 1 K na zařízení školních her. Příspěvek na učebné prostředky může chudým žákům býti snížen na 2 K, příspěvek na hry může býti celý sleven. Mimo to přijímá ředitelství dobrovolné příspěvky na chudé žáky c. k. akadem. gymnasia v Praze.

Žáci, kteří již v červenci do I. třídy přijati budou, zaplatí povinné poplatky až na počátku školního roku.

Školní plat 40 K za pololetí zapravuje se předem do prvních šesti neděl; jenom žáci první třídy mohou školné v prvním pololetí do prvních tří měsíců po začátku školního roku zapraviti.

Školní rok 1903—1904 započne se v pátek dne 18. září 1903 vzýváním Ducha svatého a slavnými službami Božími o 8. hodině ranní v kapli gymnasijní.

Žáci I. třídy sejdou se o půl 8. hodině ve škole, ostatní před 8. hodinou v Zrcadlové kapli.

Vyučovati počne se v sobotu dne 19. září o 8. hodině ranní.

V PRAZE, dne 30. června 1903.

Antonín Truhlář,
c. k. ředitel.

Seznam pojednání

obsažených

v programmech c. k. akademického gymnasia v Praze.

1851. Dr. **Frant. Čupr.** Krátký přehled historie literatury české a z části rozbor básně Záboj a Slávoj.
V. Kl. Klicpera. Stručná zpráva o cís. kr. pražském staroměstském gymnasium se zvláštním ohledem na vyučování jazyku českému.
1852. **Jos. Pečírka.** O přírodopisu na tomto gymnasium.
1853. **Václ. Svoboda.** Pojednání o Faedonu Platonově.
1854. Dr. **Ign. Axamit.** Ueber die Erregung der sogenannten Extraströme. (Rozebráno.)
Dr. **Fr. Šohaj.** Výňatky z tragikův řeckých. (Rozebr.)
1855. **Venc. Zelený.** De religionis christianae in Bohemia principiis. Dissertatio historica. (Rozebr.)
1856. **Václ. Štulc.** Pohled na literaturu českou věku Karla IV. (Rozebr.)
1857. **Jos. Balda.** Ueber die Einrichtung der Telegraphenbatterien. (Rozebr.)
1858. Dr. **Fr. Pauly.** Quaestiones criticae de Acronis et Porphyrionis commentariis Horatianis. (Rozebr.)
1873. **Tom. Bílek.** Tovaryšstvo Ježíšovo a působení jeho v zemích království Českého vůbec a v kollegiu pražském u sv. Klimenta zvláště. Doba I. (od r. 1556—1618.). (Rozebr.)
1874. **Jos. Uhlíř.** Z anthologie P. Ovidia Nasona. (Rozebr.)
Dr. **Ign. Axamit.** Upomínka na prof. L. Janderu. (Rozebr.)
1875. **Fr. Velišský.** Vychovávání řecké.
Frant. Kott. Z grammaticko-fraseologického českého slovníku.
1876. **Fr. Bělohlávek.** Kterak souvisí v mnohých případech změna údu rostlinných se změnou neb ukončením vzrůstu osního?
1877. **Kar. Pánek.** Soustavy čísel Bernoulli-ho a jich užití.
1878. **Frant. Bílek.** O dufrenitu (krauritu) z Poniklé v Čechách (Rozebr.)
1879. Dr. **Oldř. Kramář.** Některé základní názory ku všeobecné theorii mluvy. (Rozebr.)
1880. **Lad. Duda.** Klíč analytický k určení měkkýšů v Čechách žijících. (Rozebr.)
1881. **Jos. Třesohlavý.** O skutečných a domnělých neshodách v prvním zpěvu Vergiliovy Aeneidy.
1882. Dr. **Oldřich Kramář.** O spánku a snu.
1883. **Frant. Loukotka.** O Aischylově trilogii Prométheji a překlad prvé polovice Promethea spoutaného (vv. 1—551).

1884. **Frant. Loukotka.** Překlad druhé polovice Aischylova Prométhea spoutaného (vv. 555—1092).

1885. **Ant. Truhlář.** O českých překladech z antických básníkův latinských a řeckých za doby střední (XV.—XVIII. st.) Částka první. (Rozebr.)

1886. **Frant. Prusík.** České glossy latinského rukopisu roudnického z XV. století. (Rozebr.)

1887. **Ant. Truhlář.** O českých překladech z antických básníkův latinských a řeckých za doby střední (XV.—XVIII. st.). Částka druhá. (Rozebr.)

1888. **Hynek Mejsnar.** Hesioda Askerského básně. I. O původu bohů.

1889. **Jan Slavík.** Renata Descartesa Úvahy o první filosofii. Překlad z latiny.

1890. **Frant. Loukotka.** Peršané. Tragoedie Aischylova. Překlad.

1891. **Zikmund Winter.** Učitelstvo latinských škol městských v XVI. věku. (Rozebr.)

1892. **Karel Vandas.** Další příspěvky ku poznání květeny Bosenské a Hercegovské.

1893. **Ant. Truhlář.** Matěj Norbert Kavka, c. k. školní rada. Pohrobní vzpomínka.

1894. **Jos. Havránek.** Slavnostní promluva k studující mládeži v den 40tileletého jubilea zasnoubení J. V. císaře a krále Františka Josefa I. s J. V. císařovnou Alžbětou.

Karel Novák. Jmenné tvary adjektivní a jednoduchá praeterita ve spisech Husových.

1895. **Zikmund Winter.** O gradě bakalářském.

1896. Dr. **Frant. Loukotka.** O Aischylově trilogii Oidipodeii a překlad tragoedie „Sedm proti Thebám" (vv. 1—540).

1897. Dr. **Frant. Loukotka.** Dokončení překladu tragoedie „Sedm proti Thebám" (vv. 541—1050).

1898. **Karel Pánek.** Výklad dynamického stroje pro školy střední na základě magnetickém. Interference vln na základě numerickém.

1899. **Ant. Truhlář.** Dům Habsburský v oslavných skladbách humanistů českých XVI. století.

1900. **Zikmund Winter.** Methody latinského jazyka ve školách XVI. století.

Ant. Truhlář. Ukázky školních prací latinskočeských z r. 1560.

1901. **Jos. Havránek.** Řeč při školní slavnosti, pořádané dne 4. října 1900 na oslavu 70. narozenin Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenstva.

Ant. Truhlář. Katalog knihovny professorské c. k. akademického gymnasia na Starém Městě v Praze. (Část I.)

1902. **Ant. Jeřábek.** Pokus deduktivní methody v theorii rovnic.

Ant. Truhlář. Katalog knihovny professorské. (Část II.)

1903. Dr. **K. Wenig.** Isokratův a Demosthenův poměr k Makedonii.

Ant. Truhlář. Vzpomínka na den 5. října 1902, o němž nová budova c. k. akademického gymnasia slavnostně byla vysvěcena.

—»»»X«««—

Photomount
Pamphlet
Binder
Gaylord Bros., Inc.
Makers
Stockton, Calif.
PAT. JAN. 21, 1908

775985

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

